

A bihari ev. ref. egyh. esperesi hivatalá-e

573-1896.

A NAGYBÁNYAI
EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1896. ÉVI ÁPRIL HÓ 16-17. NAPJAIN

NAGYBÁNYÁN TARTOTT KÖZGYÜLÉSÉNEK
JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:

GERGELY KÁROLY

E. M. FŐJEGYZŐ.

NAGYBÁNYA 1896.

MOLNÁR MIHÁLY KÖNYVNYOMTATÓ INTÉZETE.

A NAGYBÁNYAI
EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1896. ÉVI ÁPRIL HÓ 16–17. NAPJAIN

NAGYBÁNYÁN TARTOTT KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:

GERGELY KÁROLY

E. M. FŐJEGYZŐ.

NAGYBÁNYA 1896.

MOLNÁR MIHÁLY KÖNYVNYOMTATÓ INTÉZETE.

Jelen voltak:

*Bencsik István esperes és gróf Degenfeld Sándor egyházmegyei
gondnok elnöklete alatt:*

Balogh István, Gergely Károly, Szél György, Molnár Lajos, Sátor Dávid
egyházi, Torday Imre, Böszörményi Zsigmond, Böszörményi Sándor és
Helmeczy József világi tanácsbírák.

Gergely Károly,	} lelkeszi,	Torday Imre
Hajdu Zsigmond		világi
jegyzők.		

Barkász Albert, Bartók Károly, Bodor Pál, Bottyán Pál, Ferenczy Gyula, Gál Péter, Hajdu Albert, Joó Kálmán, Kálmán Sándor, Király Gyula, Kócsi Péter, Magos Ferencz, Melegh Albert, Nagy Elek, Nagy Károly, Nagy Lajos, Papolczy Károly, Papolczy Zoltán, Papp József, Soltész János, Szabó József, Szentgyörgyi Zsigmond rendes, Sziky Ádám helyettes, Vass József, Szabó Mihály, Sipos Károly segéd-lelkészek. Sinka Lajos és Hajdu Ambrus tanítótanársági képviselők. Mák Lajos, Stiglicz Albert tanítók.

Felsőbányáról Papp Márton, Apából Kató Ferencz, Nagybányáról Takács Lajos, Berendről Mák Lajos, Görbedről Angi János, Nagyhodosról Filep Sándor, Krassórol Egey Ferencz, Kispeskeről Kánya István, Kiskólesről Czikai András, Lázáriból Csüri Elek, Mikolából Balog Zsigmond, Méhtelekről Szilágyi Antal, Ombodról Fiacskó Károly, Patóházáról Tóth Mór, Remetéről Henter András, Sárközről Angi Lajos, Szatmárhegyről Szilágyi Lajos, Uszkából Szirmai Károly, Szinerváraljáról Mándy Zoltán egyházi képviselők, ezenkívül nagyszámu férfi és női hallgatóság.

A közgyűlést megelőzőleg reggeli 8¹/₂ órakor ünnepélyes istenítiszteletet tartottunk a templomban nagyszámu közönség jelenlétében. — Vass József nagybányai segédlelkész mondott rövid imát és alkalmi egyházi beszédet, Luk. V. 1—6. alapján. — Egyházi beszédének mind magvas tartalma, mind szabatos kerekdedsége, mind kedves hangon való szép előadása által méltán megnyerte a hallgatóság általános elismerését és dicséretét.

Istenítisztelet után még jó ideig kellett a vasuti vonattal érkező világi tanácsbíró urakra várakozni, úgy hogy a gyűlést a városház tanács-termébencsak 10 ¹/₂ órakor nyitotta meg esperes ur, magyar hazánk ezredéves fennállásáért hálát adó buzgó imával és nagyhatásu szép beszéddel, melyeket a gyűlés emlékezetnek okáért jegyzőkönyvbe vezetetni rendelt.

Gyűlést megnyitó ima.

Nagy Isten! kinek nagyságodat hangosan dicséri az új életre serkent természet, kinek jóságodról beszél minden fűszál, minden zöld levél, kinek szeretetedről suttog a lágy szellő s minden, minden a mi él: zsámolyod elé borulunk ez ünnepélyes pillanatban, hogy áldozatot gyujtsunk szivünk oltárán gondviselésedért, mely, mint Veszta-láng, kiolthatatlanul égett, világolt, felettünk a mult idők sötét zivatarai között, megdicsőülve világol s ragyog felettünk ma is.

Hadd lobogjon a hála lángja s hadd törjön fel szivünk szent oltárán egeid felé Istenünk! ki apáinknak már ezredév előtt gondviselő Istene valál.

Te vagy az, Uram! ki őseinket ezer év előtt felhozád Kárpát szent bérczére; te vagy az, ki erőt, kitartást adtál a te népednek, magyar őseinknek, hogy annyi, annyi vész és harc közepette, annyi századokon át, megtarthatták számunkra e hazát, s a te csodálatos gondviselésed műve, hogy most örömtűzek gyulnak e bércz ormokon, vidám énektől zeng a völgy s ezer éves hazájának szent ölén, magasztos érzelmektől lelkesülve ünnepel a magyar! — Tiéd legyen, Uram, a dicséret, dicsőség és hálaadás, tiéd legyen lelkünk minden gondolata, szivünk minden dobbanása!

Atyánk! te ki hazát adtál ezred év előtt atyáinknak, adtál erőt, kitartást is, hogy azt mind ez ideig megtarthassák, óh adj hitet nekünk, benned bizó gyermekeidnek, adj egy reménysugárt, hogy el nem vész, hogy élni fog nemzetünk!

Engedd, óh Atyánk! hogy ez ünnepélyes pillanatban honfiúi lángoló érzelmeink olvadjanak össze vallásos érzelmeinkkel, s az egyesült két érzemény szentelje meg s tegye ünneppé reánk nézve ez órát, e napot!

Atyánk! annak az egyháznak vagyunk mi gyermekei, melynek kebelén itt, e hazában, mióta fennáll, zengzetes magyar nyelven hirdettetik az isten-ige s mely a nemzeti érzelmek s szabad eszmék ápolása és meghonosítása által, rendületlenül szolgált a hazát.

Ennek az egyháznak, a mi evangéliom szerint reformált egyházunknak, elintézésre váró ügyei hoztak össze ez alkalommal minket, jó Atyánk! s midőn itt benned vetett bizodalommal s a te nevedben szerényen munkáljuk egyházunk javát: legyen velünk a te mindenekre kiterjedő kegyelmed!

Uram! tekints alá magas egedből reánk, benned reménykedő gyermekeidre, szenteld meg szivünk összeforrott érzelmeit, melyek lelki és világi legszentebb s legdrágább örökségeink: hazánk s egyházunk virágzása és boldogságáért esengenek. És midőn még egyszer áldó kegyelmedbe és gondviselésedbe ajánljuk szegény küzdő egyházunkat, engedd, hogy meghatott lelkünk imája ama szavakban nyerjen végkifejezést: »Isten áldd meg, óh áldd meg a magyart!« — Ámen.

Irtá
Bencsik István.

Gyülést megnyitó beszéd.

Mélyen tisztelt egyházmegyei közgyűlés!

Senki sem tagadhatja, hogy csodásan mozgalmas időket élünk! Országos és társadalmi sok bajaink daczára, lelkesedéssel van tele a levegő. Ennek varázsa ragadja lelkünket! Emlékezetünk önkénytelenül vissza, vissza száll a múltba, hogy hazánk ezer éves történetéből mérítsen életet, mely örök ifjan kél ki sirjából s melyet zöld koszoruként öveznek át a hosszú századok.

Mindenütt, hol magyar szív dobog, hegyen, völgyön, halmokon és rónákon, tanácskozási termekben épen úgy, mint a közélet piaczn, mindenütt, mindenütt, hol ketten, avagy hárman összejövünk, mindenütt egy szó hangzik: »Millénium.«

Ne csodálják tehát Önök, ha az én lelkemet is megbűvöli e varázs szó; ne csodálják, ha most, a midőn egyházmegyei közgyűlést vagyunk tartandók s hivatásomból kifolyólag ezt megnyitni akarom, és látom e megye különböző részeiből összesereglett nagy számú közönség arcán az ünnepélyes érzelmek vonásait, ne csodálják, mondom, ha a közhangulat egy pillanatra engem is rabjává ejt. Nézzék el, ha »az elragadó szél — mint a nagy költő mondja — képzeletem szásrétű vitorlájába belefuj« s szép hazám ezred éves multján merengő lelkemet, mindenek felett egy szent érzés, a hon szerelem szent és magasztos érzelme világítja át.

Ez év tehát ezer éves itt lakásunknak emlék éve! . . . Isteni mindenhatóság kellett hozzá, mélyen tisztelt egyházmegyei közgyűlés! hogy annyi balszerencse közt, oly sok viszály után, ki nem fáradt a megtartó ős erő s megfogyva bár, de törve nem, él nemzet e hazán!

Óh ki tudná egy rövid beszéd keretében előszámlálni hazánk ezredéves multjának szívrázó eseményeit!

Szólalj meg lábaink alatt te édes anyai magyar föld! Van-e kebleden csak tenyéryn yi hely, melyet vér ne öntözött volna? Szólalj meg itt közepünkben te vén Guttin, te kincset termő Kereszthe gy! Ti láttátok a századok viharait; mohosult ércz homlokaitokról visszaverődve századok multán is hangzik a bús sóhaj, azon sebek miatt, melyeket török, tatár, önkény és zsarnokság s nem egyszer magyar kezek ejtettek a magyar haza kebelén. — De nem! . . . Hadd takarja, legalább ma, a midőn ünnepelni akarunk, hadd takarja a bús emléket a feledés fátyola! — Mondjátok, hirdessétek inkább — hangosabban mint valaha — hogy nem hagyott el, velünk maradt szenvedéseink és küzdelmeinkben a magyarok Istene; élünk s hazánk ezredéves fennállásának emlékére ünnepet szentelünk.

Szeretett hitfeleim! testvéreim az Urban! Töltse be mindnyájatok lelkét nemes önérzettel az a tudat, hogy a magyar protestáns egyház negyedfél századon át jó és balsorsában mindenkor erős és rendíthetlen munkása volt a haza és nemzet fennmaradásának, erős és rendíthetetlen

tényezője a nemzeti szabad eszmék megszilárdításának, miként a nemzeti közszellemnek, úgy a magyar protestáns egyháznak egy és ugyanazon politikai hitvallása volt: »Szabadság, testvériség!«

Mélyen tisztelt egyházmegyei közgyűlés!

Az idő siet, a munka, mely reánk vár, sok. Nem akarom, de akarva sem tudnám az ezredéves mult jelentőségét kellőleg méltatni, és ha megkísérleném, bizonyára »gyermekül tűnném fel magamnak — mint egy hirneves író mondja — ki értéktelen homokot szór a tenger mélyébe, hol a gyöngyök dús kincstára van elhelyezve.«

Feléd, hozzád tér ismét meghatott lelkem, Isten! te a népek és nemzetek gondviselő istene! kinék ezernyi áldásodtól édesen van elterhesülve szívünk. Óh dicsőítsd meg a te gondviselő jószágodat hazánk, nemzetünk felett a jövő századok folyamán. Terjeszd ki védő szárnyaidat e sokat szenvedett haza halmai s rónái felett; valósítsd meg e multját és jövőjét megbünhödött nép keble vérével táplált eszményét, a szabadságot, hogy egy boldog és szabad haza kebelén viruljon fel s a boldogság legmagasabb fokára emelkedjék s álljon kősziklán épült Sionunk, magyar protestáns egyházunk, az idők végéig! Jertek, mondjuk végül azt, a mit a zsoltárok könyve 126-ik része 3-ik versében írva találunk: »Hatalmas dolgokat cselekedett az úr mi velünk; azért vigadunk!«

És most engedje a mélyen tisztelt egyházmegyei közgyűlés, hogy szívből üdvözljem a közgyűlés minden tagját, az egyházmegyei tanácsbírói kart s főleg elnöktársam ő méltóságát, kit közelebb tartott közgyűlésünk alkalmával, egész örömmel és lelkesedéssel iktattunk be magasztos, szép hivatalába s ki itt e teremben először üli a rendes társelnöki széket. Kivánjuk itt e helyen is, hogy ő méltóságát tartsa meg az isteni gondviselés egyházmegyénk javára sok és hosszú időkön át.

Végül magamat nagybecsű jóindulatukba bekérve, a gyűlést megnyitottnak nyilvánítom.

Bencsik István.

* * *

1. sz. Ferenczy Gyula, krassói lelkész, meleg hangon ad kifejezést azon érzelmeknek, melyeket esperes ur buzgó imája és szép beszéde keltett e nevezetes alkalommal, midőn a magyar honalapítás ezredik évében gyűltünk össze egyházi ügyeink felett tanácskozni. — Hangsúlyozza, hogy az egész nemzet egy nagy örömnünpre készül, melyet nekünk magyar reformátusoknak sokszoros okunk van teljes önérzettel megünnepelni, mert a haza alkotmányos szabadságáért folyt küzdelmekben s a magyar nemzeti irányu műveltség terjesztésében a mi egyházunk eleitől fogva tevékeny részt vett. — De fájdalommal említi fel, hogy ámbár alig van a hazában oly társadalmi osztály vagy hivatali állás, melynek érdekében az ezredéves országos kiállításra való felmenetelt egy vagy más módon meg

ne könnyítették volna: mindazáltal arról senki sem gondoskodott, hogy e szerencsében a szegény sorsú magyar református lelkészek is részesülhessenek, s a kiállításra hiveikkel együtt kedvezményes jegyekkel fölmehessenek.

Ugyanazért indítványozza, hogy kísértse meg az egyházmegye a kiállításra fölutazó lelkészek számára kedvezményeket eszközölni; továbbá igyekezzék saját körében odahatni, hogy ne csak hivatalosan elrendelt faültetések és iskolai s egyházi ünnepélyek rendeztessenek, hanem maradandó alkotások, pl. kegyes alapítványozások vagy nagyobb szerű építkezések is tegyék emlékeztetessé e millenáris évet; minthogy pedig Patóházán éppen e nevezetes esztendőben lesz az új templom építése befejezve, intézze ügyeit úgy az egyházmegye, hogy szokott nyári közgyűlése e templom felavatási ünnepélyével éppen összeessék, s azon mindnyájan megjelenvén, egyuttal egyházmegyei ünnepélyt is tartsunk.

Az egyházmegyei közgyűlés e lelkes és hazafias beszédet méltányolván, a tett indítványokat elfogadja, melyek szerint felkéri az elnökséget, hogy a lelkészek számára kedvezményes utazási jegyeket és egyéb könnyítéseket eszközölni sziveskedjék a kegyes alapítványozások és építkezések tételére való törekvést az egyes egyházak figyelmébe ajánlja; a patóházai egyháznak a templom-építés befejezéséhez szerencsét kíván, s a templom szentelés örömeiben egész készséggel osztozni óhajt, csak hogy a nyári közgyűlés idejének éppen ezzel az alkalommal összeejtését előre meg nem ígérheti.

2. sz. A patóházai egyház jelenlevő képviselője, Tóth Móríc, jelenti, hogy a templomépítés munkáját ők szeptemberre biztosan befejezhetni reménylik, úgy hogy akkor a felszentelési ünnepélyt is megtarthatják, s ez ünnepélyre az egyházmegyei közgyűlés tagjait szíves magyar vendégszeretettel meghívják és bizalommal várják.

Egyházmegyénk e szíves meghívást örömmel fogadja és köszöni, s az ünnepélyen való megjelenést tagjainak minél tömegesebb részvéte által teljesíteni kedves kötelességének tartja.

3. sz. Esperes ur jelenti, hogy az üresedésben levő egyházmegyei világi tanácsbírói állásra beérkezett szavazatok Nagybányán egy bizottság által felbontatván, Helmeczy József egyházmegyei ügyész nagy szótöbbséggel megválasztatott, s állása elfoglalására felhivatott.

Ennek következtében Helmeczy József a hivatalos esküt leteszi; az újabb bizalom nyilvánulásáért köszönetet mond, munkásságát az egyházmegye javára felajánlja; és a tanácsbírói szék, esperes ur melegen üdvözlő beszéde s a közgyűlés lelkes éljenzése közben, elfoglalja.

4. sz. Az egyházi képviselők megbízó levelei beszédetvén,

A képviselők igazoltatnak s a megbízó levelek levéltárba tétetni rendeltetnek.

5. sz. Olvastatott a szokásos esperesi jelentés az egyházmegye szellemi és anyagi állapotáról a következőkben:

Esperesi jelentés.

Az egyházlátogatást ez évben négy küldöttség végezte. A Szamos mentén *esperes és Kálmán Sándor hiripi lelkész*. Bányavidéken *Szél György, Sátor Dávid*, tanácsbírák, a Túr mentén *Gergely Károly, Molnár Lajos* tanácsbírák. Az avasi egyházakban *Molnár Lajos, előbb Nagy Elek*, kispaládi lelkészszel, később *Hajdu Zsigmond* e. m. aljegyzővel. — Jelentésök szerint a valláserkölcsei élet mindenütt megnyugtató, az Ur házárt régi buzgósággal látogatják a hivek, urvacsorával kellő számmal élnek.

Örömmel jelenthetem, hogy a múlt évben királyi szentesítést nyert egyházpolitikai törvények nem hatnak zavarólag egyházmegyénk valláserkölcsei életére; az az óta kötött házasságok a vallás áldásában mind részesültek.

Templomkerülők vannak különösen azon egyházakban, hol a megkivántató egyetértés és békesség rég tovatűnt, *34-en. Ünneprontó 1. Vad-házások 23-an. Visszás házások 5. Erkölcsi vétségért polgárilag büntelve voltak 9-en.*

Anyae gyházunk van 42, leányegyház 5, összesen 47. Fiók egyház vagy szórvány 87. Az anyae gyházak közül Misztótfalut helyettes lelkésze, Sárközüjlakot a szomszédos Sárköz lelkésze szolgálta ki. — Rendes lelkészünk volt 40. Helyettes lelkészi minőségben szolgált 1 s. lelkész, s lelkésztanító volt 3. Nyugalmazott lelkészünk 2.

Lelkek száma: fi 11480, nő 11632. Összesen 23312.

Szülöttek száma: fi 565, nő 541. Összesen 1106.

Ezek közül élve szül. törv. fi 490, nő 501. Összesen 991.

Törvénytelen fi 61, nő 30. Összesen 91.

Élve szülöttek összes száma 1082.

Halva születtek törv. fi 12, nő 9. Összesen 21.

» » törvénytelen fi 2, nő 1. Összesen 3.

Halva szülöttek összes száma 24.

Áttért hozzánk más vallásról fi 12, nő 13. Összesen 25.

Beköltözött fi 94, nő 58. Összesen 152.

Meghalt fi 343, nő 358. Összesen 701.

Kitért fi 4, nő 1. Összesen 5.

Kiköltözött fi 114, nő 137. Összesen 251.

Ha az élve szülöttek, hozzánk áttértek, egyházainkba beköltözöttek számából (1082 + 25 + 152) 1259-ből a meghaltak, kitérték, kiköltözöttek számát (701 + 5 + 251) 957-et levonjuk, 302 szaporodás mutatkozik.

Új házások száma: tiszta 182, vegyes 26. Összesen 208.

Konfirmált növendékek száma: fi 252, nő 234. Összesen 486.

Templom van az egyházmegyében 47. Ezek közül jó 33. Javítandó 5. Rossz 8. Építés alatt van 1.

Lelkészi lakó ház van 42. Ezek közül jó 27. Javitandó 10. rossz 5. Tanító lakás van 49. Ezek közül jó 34, javítandó 11, rossz 4.

Iskolaépület van egyházmegyénkben 49. Ezek közül jó 36. Javitandó 8. Szűk és rozszant 5.

Van 50 elemi iskolánk, melyekben tanítással foglalkozott okleveles tanító 16. Igazolvánnyal ellátott 13. Segédlelkész 3. H. lelkész 1. Rendes lelkész 4. (K. Hodos, Méhtelek, Batiz, Udvari.) Ideiglenesen alkalmazva lett 10. Rozsály, Lázári és Uszkában teljesen szünetelt a tanítás.

Isméllő iskola csak 14 egyházban áll fenn. Egyházmegyénknek mindent el kell követni, hogy egyházaink a törvény rendeletének ebben a tekintetben is eleget tenni igyekezzenek. — Az egyházkerületi tankönyvek használatnak *Kishodos, Homok, Apahegy, Kakszentmárton* kivételével mindenütt, Ezeken a helyeken utasította a látogató küldöttség az előljáróságot, az egyházkerületi tankönyvek használatára.

Tanköteles gyermek 6—12 évesig van fi 1580, nő 1448. Összesen 3028. Ezek közül a mi felekezeti iskolánkba jár fi 1329, nő 1184. Összesen 2513. Más iskolába jár fi 119, nő 107. Összesen 226. Iskolát idő előtt elhagyott fi 59, nő 77. Összesen 136. Iskolába sohasem járt fi 73, nő 80. Összesen 153. Más vallású gyermek jár iskolába fi 130, nő 115. Összesen 245. Tanítóink tanítványainak száma 2758. Isméllő iskolaköteles fi 512, nő 508. Összesen 1020. Iskolába jár fi 192, nő 112. Összesen 309. Iskolába nem jár fi 315, nő 396. Összesen 711.

Az iskolamulasztások még mindig tetemesek, sőt vannak egyházak, hol tavasz elejétől kezdve nem, vagy csak rendetlenül járnak növendékek iskolába. Előljáróság komolyan felhivandó kötelességének lelkiismeretes teljesítésére, illetve megyénk közigazgatási bizottsága által hozott határozat támogatására s betartására.

A tanítás munkája a maga idejében azon egyházainkban, hol rendes tanítóink vannak, megkezdett. Egyébütt akkor, midőn valakit a tanítás vezetésére megnyerni s beállítani tudtak. Uszkán a tanító, Rozsályban a lelkész eltávozásával szünetelt; s bár egyházaink legnagyobb része igyekezett a törvény által nyújtott kedvezményt megragadni, s tanítóink fizetését 300 frtig, néhol pedig 400 frtig kiegészítették az állam által, mégis a tanítás eredménye örvendetesnek nem mondható, a mennyiben a múlt évihez képest hanyatlást mutat.

Tanítóink állapotának megjavulása daczára észlelhető ezen hanyatlás indítsa egyházmegyénket arra, hogy a körlátogató küldöttségekkel szigorúan ügyeltessen fel, hogy tanítóink az egyházmegyei tantárgybeosztást keresztül vigyék s az előljárók a rendetlen iskoláztatást megszüntessék.

Egyházaink anyagi állapota következő: Van a lelkészek használatában szántóföld 653. Tanítók használatában 324 hold, egyházak használatában 654 hold. Iskola használatában 53. Összesen 1684 hold.

Rét: lelkészeké 261, tanítóké 136, egyházaké 319, iskoláké 4. Összesen 720. Szántóföld és rét egyházi használat alatt van 2404 hold. A múlt években kimutatott mennyiségnél több ez összeg, a mi onnan származik,

hogy az összeíró küldöttségek nem mindenütt kat. holdanként jegyezték be a földterületet. Ezenkívül tetemes vagyont képviselnek egyházaink birtokában levő erdők, legeltetési jogok, 18 házastelkek, 3 vízi malom, 4 száraz malom, több darab szőlők. Magtár van 30 egyházunkban, s ezek igen szép fejlődést mutatnak. A beterjesztett jelentések szerint van egyházainknak 1766 köb. buza, 569 köb. tengeri, 123 köb. rozs, összesen 2458 köb. életneműje, és 6074 frt 79 kr. magtári alapja.

Kamatozó tőkepénzek 132.648 frt 80 kr. Követelések 5 12 frt 58 kr. Együtt 137.861 frt 38 kr, melylyel szemben 13.539 frt 43 kr. adósság áll.

Gondnoki számadások eredménye: Bevétel 49601 frt 84 kr. Kiadás 38.905 frt 61 kr. Maradvány 10059 frt 47 kr. Tulkiadás 265 frt 24 kr. Ezenkívül nem csekély összeget képvisel egyházaink terménybeli maradványa.

A múlt évben végzett építkezések összes költsége 8437 frt 78 kr.

Adakozások pénzértéke 4547 frt 70 kr. Az építkezéseket, adakozásokat egyházanként következőkben van szerencsém elősorolni:

Építkezések.

Szinérváralja. A lelkészi lakon nyári konyha, kamara és melléképület, egyéb javításokkal 257 frt 94 krba került.

Apahegy. Javításokra 25 frtot adott ki.

Apa. A lelkészi lak és iskola befedtetett 200 frt költséggel.

Patóháza. Javításokra 22 frt fordított.

Nagybánya. Építkezésre 175 frtot fordított s adósságot törlesztett.

Felsőbánya. A magy. olvasó egyesület céljára egy szobát elkészíttetett 150 frt költséggel.

Nagypalád. A tanítói lak bekeríttetett, egy szoba lepadoltatott, s a lelkészi lakon is többféle javítás eszközöltetett frt értékben.

Avas-Vámfalu. Melléképületek javíttattak 150 frt értékben.

K.-Remete. Javítások eszközöltettek 40 frt értékben.

Avasujváros. Építkezésre 100 frt fordított.

Sárköz. Egy a kor kívánalmának megfelelő tágas és világos iskola építtetett 968 frt költséggel, ezenkívül a kézimunkát, fuvart hivek teljesítették.

Egri. Javításokra 50 frtot költöttek.

Kispeleske. Épületek igazítása 60 frtba került.

Száraz-Berek. Építkezésre 50 frtot fordított.

Homokon a lelkészi lak befedtetett, kémény átalakíttatott 283 frt költséggel.

Batiz. 16 m. hosszú, 7 m. széles kettős ólat, kocsiszint, kettős sertésólat építtetett 675 frt 73 kr költséggel.

Berenden egy haranglábat állítottak fel 278 frt költséggel.

Pálfalva. Kerítés csináltatására 35 frtot költött.

Krassó. A tanítói lakon a kerítés, a lelkészi lakon a kút igazítására s a temető planirozására 199 frt 32 krt költött.

Hirip. Magtárt épített 150 frt költséggel.

Amacz. Javításokra 100 frtot adott ki.

Szalmárhegy. A templom és fi-iskola javítása 200 frtba került. A kántori lakon kémény készítettett 6 frt költséggel, a fi-iskola kivakoltatása 12 frtba került s összesen építkezésekre kiadott az egyház 218 frtot.

N.-Kölcs. Az iskola, egy szoba s a tornácz kipadimentomoztatása, a lelkészi lak vakoltatása s apróbb javítás 131 frt 97 krba került.

Kis-Kölcs. A vizimalom kijavított 400 frt költséggel.

D.-apáti. Templomát javította 30 frt költséggel.

Sz.-Kóród. Kerítés csináltatott s a templom kimeszeltetett 95 frt költséggel.

K.-Szt-Márton. A tanítói lakon egy szoba lepadoltatása 14 frt 40 krba került.

Magosliget. Az iskolát lepadoltatták, lelkészi lakon kerítést készítették 46 frt költséggel.

Kis-Palád. A lelkészi lakon a csűr javítására 60 frt fordított.

Kis-Hodos. Az építendő iskolához anyagokat szereztek 300 frt értékben.

Nagy-Hodos. A lelkészi udvaron egy melléképület készítettése s a czinterem kerítésére 91 frt 95 krt költött.

Tisza-Berek. A tanítói lakon eszközölt igazítás 5 forintba került.

Rozsály. Régi, elavult, hatóság által betiltott templomát felépíttette, s fatoronynyal látta el 1868 frt költséggel.

Mikola. Az iskola zsindelyeztetett, az eresz kitoldatott 120 frt költséggel.

Garbólcz. Apróbb igazításokra 30 frtot költött.

Adakozások.

Szinérváralján közszükségletre: Mándy Zoltán 8 frt. Bajnóczy Géza 5 frt; *egyházfenntartási alapra*: Énekkar 10 frt. özv. Tomesányi Józsefné 6 frt, Bajnóczy Sándor gyógyszerész 15 frt. *Kossuth Lajos alap iskolai célra*: Énekkar márcz. 15-iki ünnepély jövedelmét 30 frtot, Segélyegylet 20 frt. Bajnóczy Sándor gyógyszerész 10 frt. Karácsonkor többek adománya 16 frt 30 kr. *Harangalapra* Bajnóczy Géza 10 frt. Csengeri Mihály és neje 5 frt. Pápai Sándor 1 frt 50 kr. Összes adakozás a hivektől 136 frt 80 kr. Ezenkívül a nm. közoktatásügyi miniszterium adományozott iskolának, térképek és szemléltető képekben 44 frt 20 kr értéket.

Apahegy báltartással 30 frtot szerzett az egyháznak.

Apa. Kató Gábor a lelkészi lak ajtóí, ablakai befestésére 15 forintot adott. *Gabányi Zsigmondné Peleskey Mária* egy urasztali ezüstpoharat ajándékozott 60 frt értékben.

Józsefháza. A templomépítési alap javára számadásuk szerint 1454 frtot gyűjtöttek.

Felsőbánya. A magyar olvasó egyesület részére az egyház könyv szerzésre két évig 25—25 frtot ad. Társadalmi uton a *szegény iskolás gyermekek felruházása céljából* 28 gyermek részére 35 frt 70 krt gyűjtöttek, ezek a gyermekek tandíjmentesek is voltak. A szegény ügyben két idős hitrokon

7 és 4 frt egyházi segélyben részesült. Első az egyházi hatóság közbenjárásával havonként 3 frt, kettő, havi 2 frt segélyre lett a város által felvéve.

Nagybánya. Dr. Miskolczy Sándorné szül. P. Szathmáry Aranka egy szép himzett pohártakarót adott. Egyházi batyuból 351 frt 18 krt jövedelmezett. Vass István gyógyszerész 5 frt, Petróczy Ferencz honvéd őrnagy 1 frt, a nagybányai »részvénytakarékpánztár« 50 frtot adott az egyháznak, Néh. László Károly hagyományából befizetett 256 frt. *Konfirmációi és iskola vizsgálati jutalmakra* Gergely Károly adott 10 frt 24 krt. Czere Árpád 2 frt, Vass József 50 krt. *Temetői őrház alapra* Beregszászi Sámuel adott 5 frtot, Beregszászi Kálmán 5 frtot. Néh. Zalányi Tóth Mózes hagyományozott szegény gyermekek ruházatára alapítványképpen 50 frtot. özv. Virágh Károly timárné ajándékozott egy 40 frt értékű hordó bort, Bányai József presbiter egyházfentartási alapra adott 6 frtot. Az iskolás gyermekeknek karácsoni ajándékkul ruhára gyűlt 50 frt 72 kr, persely pénz volt éven át 149 frt 12 kr., e szerint a kegyes adakozások összege 981 frt 76 kr. Ezenkívül az urasztalát kenyérrel és borral a hivek látták el.

Más egyházak templomi és iskolai céljaira szintén jelentékeny adományok gyűltek, névszerint: Dengelegre 30, Rozsályba 25, Felső-Józsára 1, Lozsárdra 1, Nagy-Bocskóra 2, Rodnótfájára 3, Sülelmedre 25, Ó-Becsére 1, Zalathnára 1, Csapóra 51, Nagy-Somkutra 70, Szatmári gymn. 37, Tisza-Ujhelyre 31, Erdődre 10, Sárközre 2 frt. Összesen: 290 frt.

A keresztyéni szeretet munkáját is igyekezett gyakorolni az egyház, a mennyiben saját házában két szegény özvegy nőnek állandó lakást adott s a szegény iskolai gyermekek számára ruhaneműeket osztott ki, mely kegyes célra már 100 frt alapítványa van.

Erdőszádán Gr. Degenfeld Sándor főgondnok az általa épített iskola tanítójának ellátásával s taneszközök beszerzésével mintegy 200 frt értékkel járult az iskola fentartásához. Gr. Degenfeld Sándorné báró Wesselényi Terézia védnöksége alatt egy nyári táncmulatság 406 frtot jövedelmezett. Az iskola fentartására Szaitz Mihály gondnok buzgalma folytán többen adakoztak. Szabó Mihály segédlelkész és nevelő kezdeményezésére harang öntetés céljából többen ajánlottak és befizettek 85 frt 9 krt.

Nagy-Paládon Deák József egy boros kannát adott az egyháznak 3 frt értékben.

Uzka. Beke Mándi Istvánné egy 15 frt értékű urasztali terítőt ajándékozott.

Vámfaluban, orgona alapra adakoztak: Kádár Katalin 1 frt, Bakos György 1 frt, Pethő József 26 frt, Pethő Borbála 1 frt, Samu Károlyné 1 frt.

Avas-Ujváros. A tanuló ifjuság bálj jövedelemből adott 5 frtot, a színérváraljai segély egyesület óra alapra 10 frt, Pethő Erzsébet az egyháznak 15 frt, Tebéc János 40 krt, Perecz Lajos az urasztalát karácsonkor borral látta el.

Sárközön, az urasztalát egész éven át többen borral látták el; az egyház részére adakoztak: Kurpé Ferencz szolgálatából 1 frtot, egy bál jövedelméből 2 frt, Tóth József urasági komornyik egy katedrai koszorura

4 frt, Lőrinczy Róza ugyan erre 3 frt, Butka Teréz egy urasztali abroszra 50 kr, Angi Erzsébet e célra 80 kr, több leány 3 frt 15 kr, id. Kurpé Józsefné, Butka Zsuzsanna asszonytársaival együtt egy szószék boritékra 9 frt 60 krt, az ebből megmaradt összegből készítettek egy templomi számmutató táblát. Az iskola építésre az egyháztagek magokat megadóztatták 206 frtig. E célra br. Vécsey Józsefné Desewfy Blanka grófnő 10 frt, Gr. Degenfeld Sándor 20 frt, Sepsy Károly 5 frt, Sepsy Sándor 1 frt, Mándy Bertalan 5 frt, Böszörményi Zsigmond 5 frt, Péchy István 5 frt, Tatay Miklós 1 frt, Dörner Róbertné 1 frt, Tóth Miklós 1 frt, Fekete Lajos 1 frt, Daróczi István 50 kr, Zommerbünger Frigyes 1 frt, Barácsi László 30 frt, Szentiványi Gyula 3 frt, Fülöp Mihály 25 kr, Kerekes Ágoston 5 frt, Sórek Jeremiás 2 frt, ifj. Gábor 1 frt, Fényes Sándor 1 frt, Sima Sándor 1 frt, Giszván István 1 frt, Bendes Dezső 1 frt, Beszedics Vilmos 2 frt, Radvánszki György 1 frt, Lázár Lajos 1 frt, Lázár Dezső 1 frt, Lázár Mátyás 2 frt, Hiersch Gyula 1 frt, Ujfalussy Lajos 10 frt, Ujfalussy Miklós 30 frtot adtak. Báli jegyeiket megváltották: Br. Vécsey Józsefné 5 frt, Farkas Gábor 2 frt, Lázár Lajos 1 frt, Cseh György 1 frt. Az urasztalát egy ízben kenyérrel Kurpé Józsefné Butka Zsuzsanna látta el. Napszámmal kerestek a hivek 40 frtot, báltartással 45 frtot.

Adorján. A községi főbíró 3 frt 40 kr büntetés pénzt adott át az egyháznak, az urasztalát egész éven át kenyérrel és borral egyesek látták el.

Sárköz-Ujlak. Az urasztalát egész éven át borral Tek. Péchy István ur családja látja el, egy alkalommal azonban lovas Angi József sárközi lakos adott bort.

Egri. A dalárda egy báljövedelmét 17 frtot adott az egyháznak, a községi bíró 1 frt büntetés pénzt, Szerdahelyi Ferenczné Kádár Mária, míg él, az urasztalát kenyérrel látja el.

Kis-Peleske. Egész éven át az urasztalát kenyérrel a hivek látták el s az egyháznak munka vállalás helyett családonként 1 frt 40 krt fizettek, melyből befolyt 88 frt.

Száraz-Berek. Báltartással 14 frtot kerestek.

Homok. Kanizsay Gábor egyháztage a szószék felé koronát állíttatott 55 frt értékben, Gődény Imréné kenyeret, Kanizsay Ignáczné egész éven át bort adott az urasztalára.

Batiz. Csüri Sándor a templomba egy számrakó táblát készíttetett 5 frt értékben, gyermekek jutalmazására vizsga alkalmával adakoztak: Fényes Elek 2 frt 50 kr, Jakó Pál 1 frt, Morva Kálmán mérnök 2 frt 50 kr, Rácz Béla 50 kr, Bonta István iskolai célra 5 frt, Osváth Pálné sz. Nagy Borbála az urasztalára egy nagy himzett abroszt és egy kisebb szintén himzett kendőt adott 25 frt értékben, Fényes Erzsébet egy keresztelő ezüst kannát ajándékozott az egyháznak 25—30 frt értékben, Jakó Pál egész éven át az urasztalát kenyérrel és borral látja el. Egy uri társaság adott az egyháznak 2 frt 35 krt.

Udvari. Szeőke Barna az urasztalát egész éven át borral, Papp Gyula kenyérrel látta el.

Ombodon az egyház tagjai 16 hold földet vállaltak felében s azt kellő időben megmunkálták az egyház javára.

Pálfalva. Báltartással 20 frt 40 krt kerestek.

Krassó. Bozsó Dánielné öt alkalommal az urasztalát kenyérrel látta el.

Hirip. Az orgona alapra egy bál jövedelemből befolyt 32 frt, karácsoni kántálásból 16 frt 43 kr, e célra Horváth János adott 5 frtot. Papp Dezsőné ő nagysága 5 frtot, ismét egy bál jövedelméből 7 frt 65 kr, összesen 68 frt 08 kr.

Amacz. Gulya Istvánné két ízben, Juhász József gör. kath. vallású lakos egy ízben az urasztalát kenyérrel látták el.

Szathmárhegy. A templomi székek kifestésére a hegyi ev. ref. vallású nők 82 frt 27 krt adtak. Boros Bálint ur pedig 105 frtot adományozott.

Erdőd. A kérőívek kibocsátása folytán főgondnok eddig 350 frt 46 krt gyűjtött. Ezenkívül Lovász János állomásfőnök adott 5 db tölgyfát 40 frt értékben, Grünfeld Sámuel 17 db lábfát 34 frt értékben, két bál jövedelme volt 106 frt 92 kr.

N.-Kócs. Puki Ákosné Böszörményi Margit ő nagysága Budapestről adott egy urasztali kelyhet 20—25 frt értékben, Sike Erzsébet Kocsis Józsefné egy fehér abroszt 2 frt értékben, az urasztalát kenyérrel, borral a hivek látták el.

K.-Kócs. Karácsoni kántálásból 5 köb. 2 véka tengeri folyt be, báltartásból 36 frt 86 kr.

Pettyén. Repcze kaszálással a hivek 40 frtot, báltartással 5 frt 78 krt szereztek, egyesek 33 frtot adtak, ifj. Böszörményi Sándor az urasztalát az egész éven át kenyérrel látta el, bor vételre 5 frtot adott.

K.-Palád. Az urasztalára többen kenyeret és bort adtak, a magtárt 7 mázsa búzával megalapították 50 frt értékben.

K.-Hodos. Az újonnan építendő iskolához szükséges követ és egyéb anyagokat a hivek összehordották.

N.-Hodos. Munkavállalással kerestek 143 frtot, a harang-alapra Szekeres Péterné végrendeletileg hagyott 50 frtot, báltartással e célra 60 frt 04 krt kerestek.

Tisza-Berek. Deli Imre 2 frtot adott, munkavállalással a hivek 156 frtot kerestek s a templomépítési alap javára 901 frt ajánlatot tettek, N. Szabó István neje Imre Zsuzsanna 1893-ik évben elhalt fia emlékére a szószékre egy diszes terítőt adott.

Méhtelek. Tóth Kálmán garbólczi lakos elcsépeeltette az egyház buza termését ingyen, ennél fogva 16 frtot adott az egyháznak, egy magát megnevezni nem akaró egyén egy urasztali poharat adott 26 frt értékben, hivek munkavállalással 90 frt 40 krt kerestek. Petrovich Ignác adott 50 krt.

Mikola. Bodoky Lajos nyugalmazott törvényszéki bíró az urasztalára egy poharat adott 45—50 frt értékben.

Garbólcz. Tóth Kálmán itteni birtokos az egyház 30 mm. búzáját

rész nélkül elcsépelte. Váradi Klára Tóth Endréné egy china ezüst kenyér osztó tányért adott 5 frt értékben.

Patóháza. Adakozásokból bejött 11 frt. Templomépítésre következő adományok folytak be: Méltóságos gróf Degenfeld Sándor 100 frt, Tekintetes Tóth Mihályné családja 50 frt, Méltóságos Sváiczér Gábor ur 5 frt, özv. Kovács Andrásné 5 frt, Kánya Lajosné Kovács Erzsébet 5 frt, Dobrács-apáti lakos Kovács István és neje Vajda Juliánna 50 frt, Dr. Egry Károly 1 frt, Jakó Endre 1 frt, Böszörményi Zsigmond 5 frt, Szentiványi Gyula és neje 10 frt, Jakó Kálmán egy öl kő hozatal és 5 frt, Boros Zoltán és neje egy öl kő hozatal és 6 frt, Posztóhy Jenő Szacsvey Sándor ur gazdatisztje egy öl kő hozatal, Péchy Mihály és neje Gróf Degenfeld Mária 50 frt, Tóth Móricz 16 szál fát adott. Egy-egy hozatal kővel megsegítettek a következő apai lakosok: Kató Pál, Boros József, Kató Gedeon, Kató Károly, Kató Gábor, Kató Imre, Varga János, Kánya Lajos. — A kőszeg-remetei ref. egyház adott 30 szál fát állásnak.

E gondosan összeállított kimerítő jelentést a közgyűlés mindön tudomásul veszi, az építkezésre költségeket fordított egyháznak elismerést, a kegyes adakozóknak köszönetet szavaz; egyszersmind megbizsa főjegyzőt, hogy a nagyobb adománytevőkhöz külön levélben is juttassa el e köszönetet.

6. sz. Tapasztaltatván, hogy a néptanítók anyagi helyzetének javítására több egyházközségünkben nem történt semmi, mert az egyházi előjáróságok mult évi határozatunkat érvényesíteni elmulasztották, s a szegény tanítók fizetését sem ők magok nem emelték fel, sem állami segítséget nem kértek annak emelése czéljából.

E nagy mulasztás lehető helyrehozatala végett egyházmegyei közgyűlésünk ezennel elrendeli, hogy miután a nagyméltóságú miniszterium az állami segítség kérhetésére máj. 1-sőig még haladékot engedett: ezt a hamar elmuló rövid időt minden szegény egyházközség előjárósága okvetetlenül használja fel, s a tanítói állás jövedelmének 400 frtra leendő felemelését kérelmezni siessen.

A kérvényezés módzatait és kellékeit e határozathoz mellékeljük; és e határozattal együtt sokszorisíttatva, az itt jelenlevő egyházi előjáróságoknak még ma kezeihez juttatjuk, sőt általuk a távollevőknek is elküldjük, úgy, hogy a kit aztán még e mellett is mulasztásban találánd az egyházmegye, szigorú felelősség alá vehesse.

Melléklet.

A 400 frt tanítói fizetés kiegészítésének kéréséhez szükséges:

A nagymélt. vallás- és közokt. miniszterhez intézett kérvény következő mellékletekkel:

1. Az egyház és iskola költségvetése.

2. Felsőbb hatósági engedély arról, hogy a 400 frtnyi felemelést nem ellenzi.

3. Tanítói díjlevél hitelesített másolata.

4. A tanító igazolványának vagy oklevelének másolata, hitelesítve.

5. Egy, a szolgabíró által is láttamozott szegénységi bizonyítvány az egyház állapotáról.

6. Iskolába járó gyermekek névsora, mely a község előljárósága által is aláírandó.

(Az iratok bélyegmentesek.)

7. sz. Esperes ur jelentést tesz az időközben történt belhivatali változásokról, s az üresedésbe jött állások betöltésére vonatkozó intézkedésekről a következőkben:

Mindenek előtt megilletődött szívvel tudatom, hogy lelkészi karunk egyik szelid lelkű érdemes tagja: Szikszay János lázári lelkész folyó évi január 19-én véletlenül és váratlanul kidőlt sorainkból. Nemes szép lelkéért, szinte átlátszó tiszta jelleméért mindannyian tiszteltük és szerettük őt. Mondjunk e helyen áldást szendergő poraira, s öröksük meg nevét jegyzőkönyvünkben.

Az ekként megüresedett lelkészi állomásra, — mint értesülve vagyok — felsőbányai s. lelkész: Bottyán Pált szándékozik az egyház egyhangúlag meghívni. Felügyelő lelkészül Molnár Lajos K.-peleskei lelkész bizatott meg. — Továbbá jelentem, hogy a rozsályi volt lelkész Sarkadi Mihály Tisza-ujlaki lelkészszé választatván, mult őszön elhagyta rozsályi állomását s az így üresen maradt lelkész-tanítói állásra folyó év márcz. 29-én egyhangú meghívás útján törvényesen megválasztatott Sárközi Ignác P.-daróczi lelkész tanító. A választási jegyzőkönyv átvizsgálása után a meghívásra az engedély kiadatott, az üresedés ideje alatt a felügyeléssel Bodor Pál T.-berki lelkész volt megbízva.

Udvariból Ács Elek eltávozván, miután a pályázat eredménytelen lett, a tanítást ideiglenesen lelkész vállalta el.

Az av.-ujvárosi fitanítóságra, miután a Misztótfaluba távozott Sziky Ádám helyett végzett theologust kapni nem lehetett, Domokos István aszalói okleveles tanító, a megszökött Kracsmer Sándor leánytanító orgonista helyett pedig ideiglenes minőségben Ács Elek, bábonyi tanító választott és erősített meg.

Sárközről Szeksztin Antal tanító eltávozván, helyette ideiglenes minőségben Szél Endre érettségi vizsgát tett ifju, Sárköz-Ujlakra pedig az állásáról lemondott Gál Gyula helyett szinte ideiglenes minőségben egy Schiffer Lajos nevű 4 éves képezdész választatott meg tanítóul, mindkettőnek azon feltétel alatt engedtetett meg az állomás elfoglalása, hogy bizonyítványaikat bemutatni siessenek, azonban ez ideig egyik sem mutatott bizonyítványt.

Apában az iskola államosittatván, állami tanítóul a Sz.-váraljai tanító Végh Gábor neveztetett ki, a ki itt az ének-vezéri szerepet bizonyos meg-

határozott tiszteletdíj mellett elvállalta; a Sz.-Váralján ekként üresedésbe jött tanítói állomás pedig Zágonyi György mikolai tanítóval töltetett be.

A batizi üresedésben levő tanítói állomásra Nagy József Krasznaczigényi tanító választatott meg, de ez időközben eltávozván, miután a pályázat eredménytelenül maradt, lelkész vállalta el a tanítást.

A szárazberki tanító, Csáki János más egyh. megyébe távozván, helyette Oroszlán István hiripi, Hiripre pedig a batizról eltávozott Nagy József választatott meg, ez utóbbi egy évi próba időre, tehát ideiglenes minőségben.

Amaczi tanító, Jánki Viktor állásáról lemondván, helyette K.-szentmártoni tanító, Horváth Károlyt, Szentmártonba, Horváth helyett adorzáni tanító, Somogyi Albertet, Adorzánba pedig az apahegyi tanítót, Szabó Lajost választották meg ideiglenes minőségben.

A D.-apátii előkönyörgői állomás is megüresedvén Rózsa Ferencz eltávozásával, ide Szamos-Dobról Szabó József választatott és erősített meg ideiglenes minőségben.

Végül jelentem, hogy ez ideig a lázárii egyház-hivek tanítói állására vonatkozó pályázati hirdetése sikertelen lévén, ezen egyházunk is tanító nélkül van, — üresen áll ezek szerint jelenleg a tanítói állomás Udvari, Mikola, Lázári, Batiz és Uszkában.

Kérem a lelkészi és tanítói állomások betöltésére tett időközi intézkedéseimet tudomásul venni s megerősíteni.

Itt e helyen be kell jelentenem, Tisztelt egyh. megyei közgyűlés! hogy Szabó Mihály bekebelezett káplán ur az első lelkész képességi vizsgát jó eredménnyel letette, s bizonyítványát hivatalomnál bemutatta.

Továbbá köztudomásra hozom, hogy egyházmegyénkben ez ideig tizenkét tanítói állomás részesült állami segélyezésben és pedig a N.-kölcsi 64, a K.-hodosi 110, a homoki 144, a józsefházai 114, a garbólczi 103 frt évenkénti segélylyel lett 300 frtra felemelve, — a K.-peleskei 100 frt, az Ar.-medgyesi 218, S.-ujlaki 94, az udvari 129, a görbedi 47 frt, K.-szentmártoni 151 frt, pálfalvai 74 frttal lett 400 frtra felemelve, — meg kell jegyeznem, hogy az uszkai egyház az állami segélyezés tárgyában, dacára az esperesi hivatal többszöri felhívásának, egyetlen lépést sem tett, s iskolája már több mint félév óta üresen áll.

Végül jelentem, hogy a múlt év őszén, azon alkalomból, hogy egyh. megyénk tudós főjegyzője, az ős magyar Ábécze és Erdősi-féle Hun-Scitha betűs Miatyánkot hirlapilag ismertette, a magyar tudományos akadémia főtitkára felkérte főjegyző és levéltárnok urat, hogy egyházmegyei levéltárunk ama nagybecsű és értékű régi protokollumát, melyben a fentebb jelzett Ábécze és Miatyánk foglaltatik megtekintés és tanulmányozás végett küldje fel, az én hozzá járulással felküldött protokollum sértetlenül visszaérkezett, erről értesít a főjegyző ur az itt felolvasandó jelentésben. Valamint azt is tudatom, hogy főjegyzőnk az országos kiállításra ugy egyházmegyénk, mint a nagybányai egyház részéről több értékes műtörténelmi beccsel bíró tárgyat küldött fel közszemlére kitétel végett. —

Tisztelt egyh. megyei közgyűlés! Az ősz magyar Ábécze és Erdősi-féle Hun-Scitha betűs Miatyánk ismertetésével kétségen kívül forgalomba jön a n. bányai egyh. megye neve, de míg egyrészt a tudományos világ buvár-lata is tovább haladt, ha csak egy lépéssel is, talán nem sértem meg egyh. megyénk általunk tisztelt és szeretett főjegyzőjének szerénységét, ha nagybecsű s reánk is némi fényt árasztó munkásságáért az egész egyh. megye nevében köszönetet mondok s kifejezést adok azon — úgy vélem — közös óhajtnak, hogy a mi egyházmegyei derék főjegyzőnket ez egyh. megye javára s kedvesei boldogítására a jó Isten soká éltesse.

Esperes ur jelentése tudomásul vétetvén, intézkedései jóváhagyatnak s a behelyezett belhivatalnokok állásukban egyházmegyeileg is megerősíttetnek és az újonnan jöttek egyházmegyéinkbe bekebeleztetnek.

8. sz. Az esperesi jelentésben fel lévén említve, hogy egyházmegyei lelkészi karunk egyik derék, hű munkás tagja, néhai

SZIKSZAY JÁNOS

volt lázárii lelkész, élete 50-ik, lelkészkedése 22-ik évében, f. évi jan. 19-ikén váratlanul, hirtelen elhunyt, éppen mikor vasárnap-i istenistiszteletre templomba készült, úgy, hogy lelkét a rá váró templomi gyülekezet éneklésének hangjai kísérték át a földről ama jobb hazába, hol hű szolgálata méltó jutalmát Istennél föltalálja:

Egyházmegyei közgyűlésünk fájó részvéttel és meghatottsággal értesül e korán elhunyt tehetséges lelkész haláláról, s midőn nevét jegyzőkönyvének e szerény lapján megörökíti, s áldást mond nyugvó poraira, egyszersmind óhajtja, hogy a kegyelet, melyet temetésén gyülekezete s lelkésztársai tömeges megjelenésök által kifejeztek, tartsa fenn közöttünk emlékezetét állandóan.

9. sz. Az esperesi jelentésből kitünvén, hogy Uszkában a tanítói fizetés rendezése s az üresedésben levő tanítói állás betöltése körül az ottani egyházi előjáróság, sőt maga a lelkész is közönyösséget és megrovásra méltó hanyagságot tanusít:

Egyházmegyei közgyűlésünk fegyelmi eljárás terhe alatt felhívja Dobos József uszkai lelkészt, hogy a tanítói fizetés emelése végett az állami segínyt kérelmezni s a tanítói állás betöltésére törekedni, tartsa szoros hivatali kötelességének.

10. sz. Az esperesi jelentésben az lévén megjegyezve, hogy az iskolákban a tanítás eredményét illetőleg általában hanyatlás jelei mutatkoztak:

Egyházmegyei közgyűlésünk ámbár, jól tudja, hogy ennek oka főként a tanítói fizetések csekély volta miatt gyakorivá lett tanítótávolságokban és tanító hiányban keresendő, mert elismeri, hogy a rendes helyzetben levő jó tanítók most is dicséretre méltó eredményt mutattak fel: mindazáltal az ez ügyben tett indítvány alapján kimondja, hogy az egyházi előljáróságok az iskolák felett szigorubb helyi felügyelet gyakorlására utasíttatnak.

11. Az »Országos ev. ref. lelkeszi özvegy-árva gyámintézet« alapszabálya, kezelési szabályzata és ügyrendje betejesztetvén:

Egyházmegyénk jegyzőkönyvében örömeinek ad kifejezést a felett, hogy ez a rég óhajtott jótékony intézmény valahára megalakult s azt a jó reményt kelti fel keblünkben, hogy az evangéliom egyszerű, szegény, hű szolgálja, ha életökben nyomorognak is, legalább meg lesznek kímélve attól a keserves aggodalomtól, mely eddig fenyegette őket, hogy haláluk után özvegyeket, árvákat utolsó inségben hagyják hátra. — Jól esik azt is tapasztalnunk, hogy a nevezett gyámintézet első tervezete sok részben a mi egyházmegyénknek többek véleményével összehasonlítható javaslatok szerint alakult át, melynél fogva a segélyezés mennyisége megállapításánál a testvéries szeretet elve lett irányadó. Midőn azért az alapszabályokat tartalmazó füzetkét, hálás emlékezet jelül levéltárba tesszük: egyszersmind a megalakult gyámintézetre a jó Isten áldását kérvén, mindazok iránt, akik az intézet tervezésének hosszas munkájában részt vettek, meleg köszönetünket nyilvánítjuk.

12. sz. A bihari ev. ref. egyházmegye 1895. aug. 29. és 30. napjain Nagy-Váradon tartott közgyűléséből fölkerlte az egyes egyházmegyéket, hogy az egyházközségi közgyűlések szervezetére vonatkozó 187/1864. sz. a. egyházkerületi végzésnek a bihari egyházmegye javaslata szerint leendő megváltoztatását kérelmezni sziveskedjenek. Nevezetesen, hozzák indítványba 1. hogy választott képviselők ne csak a nagyobb, hanem a kisebb létszámú egyházközségekben is legyenek; 2. hogy a választott képviselők, mint eddig, a presbiterekkel együtt alkossák az egyházközségi közgyűlést; 3. a választott képviselők száma ne legyen több, mint a presbiterek számának kétszerese.

Egyházmegyénkben olyan nagyobb népességű egyházközségek, melyekben képviselői közgyűléseket kellett volna szervezni, fájdalom, nem léteznek; e szerint a képviselői közgyűlések előnyeit közvetlen tapasztalatból nem ismerhetjük. De, hála egyházhiveink buzgóságának, még eddig olyan tapasztalatokat sem szereztünk, melyek szerint az ügyek intézését az összes egyháztagok jelenléte hátráltatná vagy akadályozná. Sőt

ellenkezőleg úgy hisszük, hogy minden egyháztag érdeklődése éppen e jog gyakorlása által kelthető fel és tartható leginkább ébren. Ennélfogva egyházmegyénk a bihari testvér egyházmegye indítványának pártolását a maga részéről szükségesnek nem tartja.

13. Olvastatott a főtiszteletű egyházkerület 402/1895. szám alatti határozata, mely a kántortanítók nyugdíj igényének megállapítása ügyében a kétféle fizetés különválasztásáról intézkedik, azaz elrendeli, hogy a hol kántortanítói állások vannak rendszeresítve, ott mindenütt külön tüntessék ki a tanítói és kántori javadalmazásokat a következő irányelvek szem előtt tartásával. — »A stóla jövedelem, valamint a javadalmazás mindazon részei, melyek a díjlevélben eddig is kifejezetten a kántori teendőkhöz voltak felvéve, kántori javadalmazásnak veendő; a többi fizetés mind tanítói fizetésnek veendő ott, a hol csak egy tanító van; a hol pedig a kántortanítón kívül másik tanítói állás is létezik, ott tisztán tanítói fizetésnek legalább is meghagyandó azon pénz, termény vagy szolgáltatás értéke, mely a másik vagy a többi tanító fizetés levelében foglaltakkal egyenértékű. Egyszersmind utasítatnak az egyházak, hogy a fizetés elkülönítéséről szóló presbiteri jkönyvi cikkeket az esperesi hivatalokhoz terjesszék be.«

E határozat értelmében felhivatnak az egyházak előljáróságai, hogy tanítóik fizetését a kántortól válasszák külön; a kántortanítóknak pedig figyelmökbe ajánlatik, hogy nyugdíjigényeiket rendbe hozni saját érdekekben igyekezzenek. — Az eljárásra nézve a Néptanítók Lapja legközelebbi számaiban kellő tájékoztatást találhatnak.

14. sz. Egyházmegyénk múlt évi augusztusi közgyűlése az iránt intézett kérelmet a főtiszteletű egyházkerülethez, hogy a fölemelt államsegélyből legalább 500 frt évi pótlékot legyen kegyes a mi végső inséggel küzdő szegény kis egyházaink lehető megmentésére fordítani. — E kérelmünket, statisztikai adatokkal támogatva, nyomtatásban megküldöttük az egyházkerületi gyűlés tagjainak, hogy szomorúan nyomasztó helyzetünket közelebbről megismerhessék. — Kérvényünknek annyi kis eredménye lett is, hogy azt a főtiszteletű egyházkerület 250/1896. sz. a. határozatában kiadta a költségelőirányzat készítő bizottságnak, oly utasítással, hogy tegyen javaslatot az iránt: vajjon mily mértékben és mely alapokból lenne e kérelem teljesíthető? egyuttal meghagyván egyházmegyénknek, hogy a kiküldött bizottsághoz részletes kimutatást terjesszen fel arról, hogy a kért segélyből mely egyházakat és belhivatalnokokat s mily mértékben kíván részesíteni?

Közgyűlésünk e méltányló kegyes intézkedést a kért segély megnyerésére biztos reményt nyújtó zálog gyanánt tekinti, s kérelmét ismételve is megújítván, a kívánt kimutatást teljes tisztelettel felterjeszti a következőkben:

Kimutatás

az állandóan segélyezendő legszegényebb egyházak és lelkészek állapotáról.

A) E g y h á z a k:

Tiszta-Berek	lélekszáma	348,	földje	1 hold.
Nagy-Hodos	»	251	»	2 »
Szentmárton	»	278	»	3 »
Pettyén	»	254	»	3 »
5. Magosliget	»	216	»	4 »
Sárköz	»	451	»	4 »
Garbólcz	»	263	»	6 »
Adorján	»	292	»	6 »
Nagy-Kólc	»	308	»	6 »
10. Misztótfalu	»	440	»	8 »
Rozsály	»	145	»	16 »

B) L e l k é s z e k:

Garbólczi,	fizetése csak	267	frt.	
Magosligeti	»	»	296	»
Homoki	»	»	330	»
Adorjáni	»	»	376	»
Szamoskóródi	»	»	392	»
Uszkai	»	»	400	»
Rozsályi	»	»	412	»
Méhteleki	»	»	438	»
Patóházai	»	»	454	»
Udvarii	»	»	448	»
Sárközi	»	»	455	»

Tőke segélyből meg-
ennyire

Jegyzel. A tanítókat nem vesszük számításba, mert őket állami fizetéspótlás kérésére voltunk kénytelenek utasítani, ismerve az egyházak reménytelen szegény helyzetét. — Több egyházunk és lelkészünk is szegény; de egyelőre csak ezek égető szükségét kérjük enyhíteni, minthogy nemzeti tekintetből is veszélyben vannak.

15. sz. Esperes ur betérjeszti Papoleczy Zoltán apai lelkész mult év nov. 22-én hozzá intézett azon levelét, melyben tudatja, hogy az iskola ügyében sikerült a magas kormány közegeivel, a felsőbb egyházi hatóságok jóváhagyásának feltétele alatt, oly egyezséget kötni, mely szerint az apai egyház felekezeti iskolája tantermét átadja az állami iskola használatába, egy évre ingyen, azután 100 frt évi haszonbérért és kötelezi magát, hogy ezen kívül még egy új tantermet építtet, melyért szintén 100 frt évi haszonbért ad az állam.

Miután ez ügyben egyházmegyei közgyűlésünk mult évi augusztus hóban már előlegesen nyilatkozott volt, s ehez képest az ideiglenes jóváhagyást esperes ur megadta, sőt az állami iskola a mult évi decz. 1-ső napján meg is nyílt: ennél fogva a meg-

kötött szerződés ellen egyházmegyénk kifogást nem tesz, és azt a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez legfelsőbb megerősítés végett pártolólólag felterjeszti.

16. sz. Apából Papolczy Zoltán lelkész bejelenti, hogy a milléniumi állami iskola tanítójául a magas kormány Végh Gábor színérváraljai volt tanítót nevezte ki, minélfogva meg lett könnyítve az egyház helyzete, mert a nevezett tanítóval az énekvezéri és vallástanítási teendőkre vonatkozólag méltányos egyezséget köthetett, a mit meg is kötött, e következő feltételek mellett:

1. Az egyház kötelezi magát, hogy míg Végh Gábor apai állami tanító lesz, mindaddig őt alkalmazza 150 frt évi fizetéssel és lakhellyel énekvezér és vallástanító gyanánt.

2. Végh Gábor kötelezi magát, hogy mindaddig míg apai állami tanító lesz, az egyháznál az énekvezéri és vallástanítói teendőket a kitett díjért végezni fogja.

3. Az államkormány előtt a lelkész szerepel vallástanító gyanánt, hogy ha a vallástanításért valami állami díjazás adatik, az 60 frtig a vallástanítót illesse.

4. Végh Gábor minden énekvezéri és vallástanítói s általában minden egyházi teendőinek végzését illetőleg magát egyházi rendeleteinknek, egyházi felsőbb hatóságainknak fegyelmileg is alárendelni köteles.

5. Jelen szerződést az egyház azon joga semmisítheti meg, mely törvényeinkben fentartandónak van kijelölve, t. i. »ha a viszonyok változása esetén önmaga tart ismét tanítót.«

Minthogy a szerződést, mely a felsőbb egyházhatósági utasítások feltételeihez van alkalmazva, esperes ur már jóváhagyta: egyházmegyei közgyűlésünk is tudomásul veszi és megerősíti.

17. sz. Az apai egyház közönsége a mult 1895. év okt. 13-án 1. sz. alatti határozatában kimondotta, hogy azon esetre, ha állami iskola állítatik fel, és ennek folytán az egyház a tanítói földek jövedelméhez hozzá jut: Papolczy Zoltán lelkész javára 100 frttal meg fogja könnyíteni azt a terhet, melyet Bartha Mór nyugalmazott lelkészszel szemben elvállalt; megjegyezvén, hogy e kötelezettség csakis Papolczy Zoltán lelkészkedése és Bartha Mór életben léte idejére szól, s csak addig az ideig tarthat, a meddig az egyház a külön tanítói hivatal fenntartásának kötelezettségétől föl lesz mentve.

Minthogy az állami iskola az egyház által kikötött feltételek alatt elég szerencsésen létesült: az apai egyház határozatát egyházmegyei közgyűlésünk érvényre emelkedettnek nyilvánítja, s felsőbb megerősítés végett a főliszteletű egyházkerülethez felterjeszti.

18. sz. Apából Papolczy Zoltán lelkész bejelenti, hogy az ottani egyház közönsége f. év jan. 12-ikén tartott közgyűlésében elvállalta, miszerint azt a 16 $\frac{1}{2}$ köből buzát, meg azt a 6 $\frac{1}{2}$ köből tengerit, a mit eddig

tanítói bérbe fizetett, ezután is kiveti a hivekre és beszolgáltatja még két évig, hogy annak árából a templomjavításra felvett gyámintézeti költséget törleszthesse.

Az egyházmegyei közgyűlés ez intézkedést nem helyesli, és arra kötelezi nevezett egyház előljáróságát, hogy a tanítói buza és tengeri járulékot ne csak két évig, hanem azon túl is állandóan vesse ki, szedje be és az említett gyámintézeti tartozás letörlesztése után az egyház céljaira tőkésítse.

19. sz. Az előző szám alatti határozatra hivatkozással indítvány tétetett az iránt, hogy a hol állami iskola létesül, ott a vallástanítás ne a tanítóra, hanem a lelkészre bízassék; továbbá, hogy a tanítói fizetés terhe alól az egyház tagjai ne mentessenek fel, hanem vesse ki azt és szedje be az egyházi előljáróság csakugy, mint addig, és képezzen belőle tőkét a majdan visszaállítandó felekezeti iskola céljaira vagy egyházfenntartási alapra.

Ez indítványt, bár ellene elég nyomós felszólalások történtek, a gyűlés többsége elfogadta, s az iskolaállamosító egyházaknak utasításul adja: 1) hogy a vallástanítást a lelkészre bizzák; 2) hogy a tanítói díjat a hivekre azután is vessék ki, szedjék be és egyházfenntartási tőke képzésére fordítsák.

20. sz. Az egyházi építkezések bejelentése s az épülettervek és rajzok bizottsági megvizsgálása érdekében, Böszörményi Sándor tanácsbíró és építettő bizottsági elnök indítványára az eljárás lehető megkönnyebbítése céljából következő határozat hozatott:

Az építettő egyházak tudassák előre Böszörményi Sándor urral, mint az építettő bizottság elnökével, szándékukat, és Szatmáron az ő közbejöttével és tanácsa szerint keressenek vállalkozó építésszt, kivel szintén az ő jelenlétében kössék meg a szerződést, hogy mentve legyenek a szakértelem hiánya miatt könnyedén megkötött alkuvásból származható csalódásoktól és tulságos árak fizetésétől.

21. sz. Az építettő bizottság tagjaiul:

Böszörményi Sándor elnöklete alatt Soltész János ombodi lelkész és Sinka Lajos krassói tanító közfelkiáltással egyhangulag ismételve megválasztattak s működésök szíves folytatására bizodalommal felkéretnek.

22. sz. Egyházmegyénk egyetemes lelkészi értekezlete Szél György tanácsbíró indítványára javasolja, hogy az önfentartás terhe alatt már-már roskadozó kisebb egyházak csoportosításának fontos kérdését vegyük fel ismét a napirendre; s tekintettel az országszerte ismeretes lelkész hiányra, kérjük fel a főtiszteletű egyházkerületet, hogy e tárgyban már évekkel ezelőtt meghozott határozatunkat az azóta szerzett tapasztalatok alapján megerősíteni és ez által a csekélyebb népességű szegény kis egyházak jövőjének biztosítását elősegíteni méltóztassék.

Egyházmegyénk e nagy körültekintést és megfontolást

igénylő kérdésben jelenleg döntő határozatot hozni nem kíván; hanem megbizsa Szél György, Böszörményi Zsigmond és Sátor Dávid tanácsbírákat, hogy készítsenek ama régibb tervezethez, a helyi viszonyok és tényleges állapotok kellő figyelembe vételével, oly kimerítő és hathatós érvekkel támogatott indokolást, melynek beterjesztése mellett legközelebbi közgyűlésünk a főtiszteletű egyház kerülettől a multban megtagadott jóváhagyásnak most már halaszthatatlanná vált megadását biztosabb reménnyel kérhesse és várhassa.

23. sz. Az egyházmegyei egyetemes lelkészi értekezlet beterjeszti mult évi szeptemberi gyűlésének azon határozatát, melyet egy fölmerült eset alkalmából az ideiglenes tanítók egyházi szószékben való szolgálata ügyében, Szél György előadó indokolt véleménye alapján, több értekezleti tag hozzászólásának meghallgatása s kellő figyelembe vétele mellett hozott.

E határozatot egyházmegyei közgyűlésünk is helyeselvén, annak értelmében kimondja, hogy szükség esetén az ideiglenesen alkalmazott tanítók is végezhetnek templomi szószéki szolgálatot; de egyszersmind felkéri esperes urat, hogy ideiglenes, vagy helyettes tanítókul csak olyanokat engedjen meg alkalmaztatni, a kik ha képezdei tanfolyamot nem végeztek is, de legalább a gymnasium osztályaiból léptek ki a tanítói pályára.

24. sz. Ugyancsak az egyházmegyei lelkészi értekezlet mult év szeptember 16-ikán Sárközujlakon tartott gyűléséből Ferenczy Gyula krassói lelkész indítványát elfogadván, arra kéri az egyházmegyét, hogy a közalap kezelésének egyszerűsítése s lehető megkönnyítése céljából írjon fel az egyházkerülethez s hozza javaslatba, hogy 5 évenként minden egyházra az eddigi adózás arányában egy átlagos összeg vettessék ki, s az illető egyház belügye legyen az, hogy egyeseken mennyit és miképpen hajtson be? csupán a kiszabott összeg befizetésére legyen kötelezve.

Közgyűlésünk tekintetbe véve, hogy a fennálló egyházi törvények 266. §. értelmében ily eljárást vagy egyszerűsítést az egyházkerület az egyházmegye fölterjesztésére minden e végett folyamodó egyház indokolt kérelmére megengedhet és így az egyes egyházak elől a közalap beszolgáltatásának ez a módja nincsen elzárva: nem látja szükségesnek az egyházkerülethez fölírni. —

25. sz. Az országos ref. egyházi közalap rendező bizottsága beterjeszti a f. évi febr. hó 25-ikén Pettyénben tartott gyűlése jegyzőkönyvét, mely szerint Hajdu Zsigmond közalapkezelő 1895-ik évi számadása 902 frt 51 krnyi bevétellel és ugyanannyi kiadással teljesen rendben találtott. — Azonban a krassói, sárközi, sárközujlaki és uszkai egyházakból sem számadás, sem bevallási iv nem érkezett be; Mikolából pedig a lelkész, aláírás és pecsét nélkül adta ki a bevallási iveket, azt írván kísérő

levelében, hogy a főgondnokkal és presbiterekkel gyűlést tartania s a szükséges aláírásokat megtételnie nem lehetett.

E jegyzőkönyvi jelentést egyházmegyei közgyűlésünk tudomásul veszi. A *sárközi, sárközujlaki és uszakai* egyházak előjáróságait mulasztásaikért megróvja és figyelmezteti, hogy közalapi segélyre ilyen kötelességmulasztó egyházakat nem ajánlhat. (Zsin. törv. 161. §.) *Krassóra* nézve, minthogy utólag kötelességének eleget tett, külön intézkedés szüksége nem forog fenn. A mikolai egyház köteleztetik, hogy tartozását 30 nap alatt a közalapkezelőhöz küldje be. — Király Gyula lelkész levele pedig, melyben a durva, sértő kifejezések egymást érik, a fegyelmi bírósághoz tételik át elbírálás végett.

26. sz. Molnár Lajos közpénztárnok jelentést terjeszt be az egyházmegyei pénztár állapotáról, s a mult gyűlésen nyert megbízatásához képest kimutatja a forrásokat, melyekből a tisztviselők évi tiszteletdíjait emelni lehet. — Nevezetesen feltünteti, hogy a gyűléstartási költségekből évenként fenmaradó s tőkésíteni rendelt összeget e célra lehetne használni, ha az egyházmegye előbbeni határozatát legalább addig felfüggesztené, míg a gyámintézetnél felszabadulandó államsegélyből vagy a lelkészutódsági díjakból segíthetne a pénztár helyzetén; továbbá el kellene rendelni, hogy az évi költségvetés megerősítéséért fizessen minden egyház egy-egy frtot, s minden egyéb esperesi megerősítésért tartozzanak az egyházak s felek 2—2 frtot előlegesen beküldeni.

E javaslatot egyházmegyei közgyűlésünk elfogadván, a gyűléstartási költség fenmaradó részének tőkésítése tervéről lemond; továbbá elrendeli, hogy az egyházak a költségvetést, melynek készítését az egyházi törvények is kötelességgé teszik, tartoznak az egyházlátogató küldöttség előtt minden évben bemutatni és annak megerősítéséért 1—1 frtot fizetni; egyéb esperesi megerősítés pecsétdíjául pedig kiki köteles 2—2 frtot beküldeni. — Ily módon az esperes évi fizetése a közpénztárból felemeltetik 300 frtra, s a pecsétdíjakból remélhetőleg begyűlhet 100 frt, ezzel aztán az esperesi tiszteletdíj 400 frtra egészülhet ki. — A főjegyző tiszteletdíja lesz az eddigi 20 frt helyett 40 frt; az aljegyzőé az eddigi 10 frt helyett 20 frt; az egyházkerületi képviselőé 50 frtra, a pénztárnoké 40 frtra emeltetik; s e fizetések már a folyó évre folyamatba tételnek. A gyámintézetrel összefüggő részei pedig a javaslatnak a jövő gyűlésig levételnek a napirendről.

27. sz. Józsefházára egyházmegyénk a mult év aug. 8-án tartott gyűlésének 25. sz. alatti határozatában az ottani zavaros pénzügyek s különösen a templom számára gyűjtött kéregetési könyvek megvizsgálása végett Gálffy Pál nagybányai lakos kincstári számtisztet, az egyházi előjáróság terhére felszámítandó napi díjainak és költségeinek megigérése mellett, kiküldötte s a meglevő kéregetési könyveket és a magtári számadást

az előlegesen ottan működött egyházmegyei küldöttség jegyzőjétől, Hajdu Zsigmond batizi lelkésztől bekérve, a megbízott számtiszt urnak átadta. Azonban e határozat ellen a józsefházai presbiterium fellebbezéssel élt, s a főtiszteletű egyházkerület az egyházmegyei határozatot feloldotta. Közbejött az is, hogy Gálffy Pál eltávozott Nagybányáról Budapestre s megbízatásáról lemondván, a könyveket az egyházmegyei főjegyzőnél letéteményezte. A józsefházai egyháznak az új esztendő közeledtével szüksége lévén a számadó könyvekre, az esperes urtól azoknak kiadatását kérte; mit az esperes ur el is rendelve, a főjegyző mind a magtári számadást, mind a kéregetés eredményéről szóló könyveket Józsefházára visszaküldötte. E szerint a múlt évi gyűlés alkalmával türehetetlen zavaros állapotban levőknek jelzett pénzügyek Józsefházán még most is rendezetlenül vannak.

Egyházmegyei közgyűlésünk jóakaratu törekvésének illetén meghiusultáról sajnálattal értesül; de az ügyet ilyen zavaros állapotban nem hagyhatja. Megbízta tehát a múlt évben Józsefházán működött küldöttség tagjait, névszerint Böszörményi Zsigmond, Helmeczy József és Hajdu Zsigmond urakat, hogy megkezdett, sőt nagy részben befejezéshez közel álló vizsgálati munkájukat folytatni, bevégezni és annak végleges eredményéről jelentést tenni sziveskedjenek; önként értetvén, hogy költségeiket a hibásnak találandó fél vagy felek terhére felszámíthatják és követelésbe tehetik, s az esperes ur meg fogja téríttetni. Abban az esetben, ha a küldöttség netalán nem boldogulna, felhatalmaztatik esperes ur, hogy Gálffy Pált, ki Nagybányára ismét visszatért, kiküldhesse.

28. sz. Olvastatik az államsegélyosztó bizottság jegyzőkönyve, mely szerint:

Beérkezett a lelkészek részéről 11 segélykérő ív és pedig: Sziky Ádám misztótfalui, Papp József adorjáni, Pásztor István magosligeti, Szentgyörgyi Zsigmond homoki, Melegh Albert remetei, Barkász Albert méhteleki, Kócsi Péter n.-hodosi, Papolczy Zoltán apai, Tóth Dániel n.-kócsi, Fekete Pál nyugalmazott és Kürthy Károly garbólezi lelkészekről.

Bizottság következőket ajánlja segélyezésre:

1. Pásztor István.
2. Tóth Dániel.
3. Barkász Albert.
4. Kürthy Károly.
5. Melegh Albert.

Többi kérvényezőket a bizottság azért nem ajánlhatta a kiválasztottak mellett segélyezésre, mert részint két éven belül nyertek segélyt, részint pedig helyzetök nem tűnt ki a segélyezetttek mellett olyannak, hogy e miatt az elsőség őket illethette volna.

Tanítók részéről segélyt kérnek: Bozsó István, Oroszlán István, Szabó Lajos, Ács Elek, Török László, Füzesi Pál, Baló András és Szakál Károly.

Bizottság következőket ajánlja segélyezésre:

1. Bozsó István.
2. Oroszlán István.
3. Török László.
4. Szakál Károly.
5. Baló András.

Még három kérvény érkezett ezeken kívül, de kérvényezőket — bár indokaikat méltányolja — bizottság elvi szempontból nem ajánlhatja segélyre, miután oklevéllel egyik sem bír.

Folyamodott nyolcz egyház, u. m.: Patóháza, N.-Hodos, Pettyén, Magosliget, Ar.-Medgyes, Adorján, Homok, Kis-Peleske.

Bizottság ismervé folyamodók nyomasztó helyzetét, nagy lelki küzdelemmel tudja kiválasztani azon négy egyházat, melyet ez alkalommal segélyre ajánlhat. Mégis választva a nagyobb anyagi szükséglettel küzdőket és tekintve az igyekezetet, melyet a magok felsegélyésénél, megélhetésük biztosításánál az egyesek kifejtének; következőket ajánlja bizottság segélyezésre:

1. Patóháza, templomot épít.
2. Pettyén.
3. Kis-Peleske.
4. Ar.-Medgyes.

A fentebb említett szempontok szerint ezen négy egyház segélyezését tartja bizottság ez idő szerint legszükségesebbnek.

Az államsegélynek e jegyzőkönyv szerinti felosztása elrendeltetik; de tekintve Papolczy Zoltán és Gál Péter lelkészek ismeretes szorult helyzetét, kimondatik, hogy ha a segélyezésre kijelöltek közül valaki a fölemelt állami segélyből részt kap, a helyett ezek fognak segélyeztetni.

29. sz. A kiskölcsei egyház közgyűlése 1896. évi márcz. 22-én 4. sz. a. határozatában a temető használatára nézve kimondotta, hogy az ez évtől fogva az egyház használatába fog átmenni, mi ellen lelkész és tanító fellebbeznek.

Az egyházmegyei közgyűlés, tekintve, hogy a temető használati joga általános bevett szokás szerint különben is a lelkészt illeti; Kis-Kölcson pedig annak használatában a lelkész és tanító már 37 év óta benne vannak: ehez képest az egyházi közgyűlés hivatolt határozatát feloldja, az egyháztagok eljárását elítéli és megróvja; a lelkészt és tanítót pedig a használati jog további gyakorlására utasítja s ebben őket megháboríttatni nem engedi.

30. Virágh Mihály erdődi főgondnok nagy gonddal összeállított és kifogyhatatlan buzgóságáról tanuskodó jelentést terjeszt be az ébredésben és fejlődésben levő kis fiók egyház jelenlegi anyagi állapotáról.

Jelentését az egyházmegyei közgyűlés örvendetes tudomásul veszi, s Isten áldását és segedelmét kérvén a főgondnok ur lelkes munkájára, és az emelkedni kezdő kis egyházra, az építési tervezetet helyben hagyja.

31. sz. Az egyházmegyei tanítóegyesület elnöke bejelenti, hogy tanító testületi képviselőkké Sinka Lajos krassói és Hajdu Ambrus, kiskőcsi tanítók választattak meg.

Egyházmegyei közgyűlésünk e bejelentést örvendetes tudomásul veszi s a megválasztott képviselőket örömmel fogadja tagjai közé.

32. sz. Sinka Lajos, tanító-egyesületi elnök indítványt nyújt be »a nagybányai ref. tanító-egyesület ezredéves bizottsága nevében« a magyar haza ezer éves fennállásának örömére tartandó iskolai ünnepélyek tárgyában; javasolván, hogy mondja ki az egyházmegye, miszerint ily hazafias ünnepségek rendezését kedves kötelességének tartja; továbbá, hogy mivel az ezekre való előkészület az iskolák idejét nagy mértékben igénybe veszi, az évváró vizsgálatok maradjanak el; s végre, hogy a Srétvizer-féle kis füzetke anyagának megválogatása és általában az ünnepségek egyöntetű keresztülvitele czéljából küldjön ki a közgyűlés egy három tagu bizottságot.

Közgyűlésünk e hazafias lelkesedés sugallta indítványt teljes mértékben méltányolja. A főbb hatóságok által elrendelt iskolai ünnepélyek minél nagyobb készséggel és örömmel való megtartását egyházaink és iskoláink ismeretes hazafias érzületéből önként következőnek tartja. -- De éppen azért a külső formákra nézve, sem kényszerítést alkalmazni, sem korlátokat állítani, sem teljes egyöntetűséget követelni nem kíván, hanem minden egyháznak és iskolának egészen szabad tetszésére bizza, hogy a püspöki utasítás keretén belől úgy ünnepeljen, a mint szíve, lelke óhajtja, s a mint a maga viszonyaihoz képest legezelszerűbbnek találja. — Egyébiránt az ellen nem tesz kifogást az egyházmegye, ha a tanító egyesületnek — a beadott indítványból láthatólag — már meg is alakult bizottsága a maga körében a rendelkezésre álló idő rövid volta mellett is valami egyöntetűséget eszközölhet vagy tanácsadással közreműködik. Azonban az évváró vizsgálatok mellőzését és a tanítási időnek a miniszteri rendeletben említett hét napon is tulterjedő megrövidítését az egyházmegye helyben nem hagyhatja.

33. sz. A mikolai egyház előljárósága jelenti, hogy az egyház erdejében 32 szál tölgyfa, 202 darab gyertyán, éger és juharfa kár találtatott, melyeket Zágonyi György tanító vágatott le. Ennek megtérítésére az előljáróság volt gondnokokat szólította fel, fenhagyatván részökre a visszkereset Zágonyi György tanító ellen,

Az előljáróság bejelentése tudomásul vétetik, s a közlött határozat a felelősség elve alapján jóváhagyatik.

34. sz. Olvastatott Melegh Albert kőszegremetei lelkész, Henter Áron gondnok, Nagy Károly vámfalusi lelkész, úgy Helmeczy József egyházmegyei ügyésznek a kőszegremetei község tulajdonát képezett s eladott erdőbirtok területének felosztása tárgyában beadott előterjesztések úgy az egyház, mint a lelkész és tanító illetőségének kiadatása és érdekeiknek megóvása iránt.

Jelen ügynek érdemi elbírálása előtt, az ügyész véleményének elfogadása mellett, a helyi és urbéri viszonyok megismerése céljából a helyszínére bizottság neveztetik ki, melynek tagjaiul Szél György lelkész, Böszörményi Zsigmond egyházmegyei tanácsbíró, Helmeczy József ügyész urak felkéretnek, oly kijelentéssel, hogy úgy az eladás tényéből, mint a talaj felosztás alkalmából az egyház belhivatalnokainak érdekeit megvédeni igyekezzenek.

35. sz. A színérváraljai egyház kérelme kapcsában beterjeszti egyház tanácsának f. évi 2. és közgyűlésének f. é. 4. sz. a. egyhangulag hozott azon határozatát, mely szerint iskolájukat az államnak 20 évre óhajtanák bérbeadni, oly feltétellel, hogy az iskola helyiség továbbra is mint iskola használtassék, a tanítót az állam átvenné és fizetné, ki is az iskolában az énektanítást, úgy a kántori szolgálatot külön javadalmazás mellett végezné, ezen lépésre kényszeríti az előjáróságot az általános gazdálkodási és ipari viszonyok pangása, az egyház vagyontalansága és azon körülmény, hogy a jelenleg adott csekély fizetés mellett a tanítók folytonosan változnak s jobban dotált helyeket keresnek, továbbá az, hogy az egyháztagokat újabb adóval megterhelni a helybeli róm. katolikusok egyházi adómentessége miatt nem tanácsos.

Az előterjesztett indokok kellő méltánylása és mérlegelése után, az előadott feltételek mellett az állammal való tárgyalás és a szerződés megkötése ellen az egyházm. közgyűlés kifogást nem emel és a további lépések megtételére kérelmező egyház előjáróságát feljogosítja s kérelmökét pártolólág felterjeszti a főt. egyházkerülethez.

36. sz. A misztótfalusi egyház előjárósága a mult évi 51. kgy. sz. a. kelt határozatban nyert engedély alapján az iskolája felett az állammal kötött bérszerződéseket, a feltételek értelmében megkötve, felsőbb jóváhagyás végett beterjeszti.

A beterjesztett bérszerződések átvizsgálatván, miután azok a m. évi 51. sz. határozatban megállapított elvi kijelentéseknek megfelelnek, jóváhagyatnak és megerősítés végett a főtiszt. egyház ker. gyűléshez felterjesztetnek.

37. sz. Olvastatott az apai egyház közgyűlésének f. é. márcz. 29-éről kelt 1. sz. a. határozata, mely szerint a műemléket képező ősi torony kijavitása mulhatatlanul szükségessé válván, az e célra kapott 1000 frtot az erre megkivántató költség fedezésére óhajtják fordítani, azonkívül a templom kerítését 250 frt költséggel óhajtják kijavíttatni s a szükséges még hiányzó összeget közadakozás és önkéntes megadóztatás által akarják előteremteni.

Örömmel veszi tudomásul egyházmegyei közgyűlésünk az apai egyház közönségének nemes törekvését és történelmi műemlékü tornyának kijavítására s a kerítés igazítására vonatkozó határozatát jóváhagyja.

38. sz. A Sárköz-ujlaki egyház előjárósága kérdést és kérést intéz az iránt, hogy a Beszedics Vilmosné és társainak eladott földek árából befolyt 4000 frtról szóló takarékpénztári betéti könyvecske, mely jelenleg Helmeczy József egyházmegyei ügyész kezei között van, ki által kezelendő? s azt mint az egyház tulajdonát, vagy az egyházmegye Wertheim szekrényében, vagy az egyház gondnoka, illetve az egyház előjárósága által kívánja kezeltetni.

Községülésünk méltányolva az egyháztanács kérelmét, mihelyt e pénzügy rendezve lesz, megengedi, hogy a betéti könyv otthon az egyház többi értékes okmányai közt a gondnok felügyelete alatt álljon, csak hogy elébb a kérdéses ügyet az egyházmegyei ügyész közreműködése mellett rendezni kell, azaz az összes 8000 frtot be kell venni és a takarékpénztári könyvecskére rá kell vezettetni, hogy sem kamat, sem tőke esperesi engedély nélkül ki nem vehető s legcsekélyebb részben sem érinthető.

39. sz. A nagybányai egyház presbiteri és közgyűlési határozatainak betérjesztése mellett jelenti, hogy Vass József segédlelkész évi fizetését személyes pótlék címén 80 frttal felemelte.

Egyházmegyei közgyűlésünk ez intézkedést, elismerésének kifejezése mellett, örvendetes tudomásul veszi és készséggel megerősíti.

40. sz. A lázárii ev. ref. egyház új lelkészi díjlevelet készítvén, azt három példányban, — megfelelő bélyegekkel ellátva — jóváhagyás és megerősítés végett betérjeszti.

Jelen lelkészi díjlevél, a mostani viszonyoknak meg nem felelő régi díjlevélnél biztosabb alapon levén szerkesztve, jóváhagyatik s további megerősítés végett a Főt. egyházkerületi gyűlés elé pártolólág felterjesztetni határoztatik.

41. sz. Olvastatott Papolczy Zoltán apai lelkésznek a tizedes mérlegek csoportos megrendelése tárgyában betérjesztett indítványa.

Az indítvány elfogadtatván, a tizedes mérlegek csoportos s annál fogva az egyházakra nézve előnyösebb beszerzése körüli széttekintéssel, a még mérleggel nem rendelkező egyházak összeírásával, valamint a mérlegek megrendelésével az e. m. közpénztárnok megbizatik.

42. sz. Ugyancsak Papolczy Zoltán indítványozza, hogy az egyházi törvények 227-ik §-a, mely szerint az új tanítók hivatalba lépésök alkalmával az egyházmegyei közgyűlés előtt esküt tenni tartoznak, vétessék gyakorlatba.

Midőn az eskütételre kötelezett rendes, tehát okleveles tanítók időről-időre való behívására esperes ur felkéretik, ugyanakkor a Főt. egyházkerület népiskolai tanügyi bizottsága megfelelő eskü minta megállapítása és készítése tárgyában megke-restetni határoztatik.

43. sz. A szamos-kőrödi egyház hivei 33-an, egyházuk állítólagos anyagi tönkre jutásának tizenkettedik órájában az iránt kérelmeznek, hogy egyházukban a lelkészi állomás 15 évi időtartamra szüntettessék be, s így egyházuk, mint leányegyház valamelyik közel eső anyaegyházhoz csatoltassék. Ezen idő alatt köteleznék magukat a lelkészi fizetés lelkiismeretes beszolgáltatására s az így származó jövedelemből épületeiknek jó karba hozására, terheik lefizetésére és egyházuk jövőjének biztosítására.

Közgyűlésünk, bár fájdalommal győződik meg a sz.-kőrödi egyház nehéz helyzetéről, a folyamodó hivek előadása folytán; de mivel ottan szolgáló lelkészüket ez idő szerint jobb jövedelmű egyházba elhelyezni vagy megválasztani nem áll hatalmában, kérésüket tárgytalannak tekinti, fennhagyatván folyamodóknak jelen kérelmük azon időre, mikor a lelkészi hivatal ottan megüresedik.

44 sz. Olvasatott Sátor Dávid e. m. tanácsbíró és Mándy Zoltán küldöttségi tagoknak az Avas-vámfalusi egyházban szándékolt szőlőeladás, belhivatalnoki földesere, valamint a Cseh Györgynek rég eladott, de még mindig az egyház nevén álló szőlő ügyében tartott vizsgálatról beterjesztett jelentésük; mely szerint a belhivatalnoki földek elcserélési szándékától az egyház már elállott, mert az egyház tagos birtok vásárlási terve meghiusult. — Az 52. sz. tjkv. 916. hr. sz. alatt a lelkész használatában levő kis szőlő birtok 516 □ öl 50 forint vétel ára elég magas, minélfogva annak eladhatását javasolják. A vételért megosztandónak véleményezik a lelkész által tett befektetés megtérítéséül. Az egyháznak fennmaradó 25 forint vételár is a lelkészi hivatal javára gyümölcsöztetendő.

Az 52. sz. tjkv. 913. hr. számú 504 □ öl szőlő, — miután annak vételára Cseh Györgytől még 1869-ik évben 30 forintban az egyházi számadásban elszámoltatott, — Cseh György örökösei nevére átírandó; minek folytán a küldöttség utasítása szerint az egyházi előjáróság az átíratási engedély kiadásához egyházi felsőbb hatóságainak engedélyét kéri.

A küldöttség véleménye elfogadtatván, az 52. sz. tjkv. 916. hr. sz. alatt lelkész használatában levő 516 □ öl szőlő birtok eladhatása 50 forint vételár mellett engedélyeztetik, a vételár fele lelkésznek az általa tett befektetésekért kiadatni, másik fele része a lelkész javára gyümölcsöztetni rendeltetik. — Az 52. sz. tjkv. 913. hr. szám alatt levő Cseh György által még 1859-ben megvásárolt szőlőnek a Cseh György örökösei nevére átíratása jóváhagyatván, az ügy további megerősítés végett a Főt. egyházkerületre felterjesztetni határoztatik.

45. sz. A vámfalusi egyház az iránt kérelmez, hogy a Vámfalu község urbéres közönségének bérczi bükkös erdejében az egyház és tanítói hivatal czimén szereplő 1 és $\frac{1}{2}$ telek jogot, mely semmi jövedelmet nem ad, sőt még arra reá kell majd fizetni, eladhassa.

Az előbbi szám alatt szerepelt küldöttség véleménye szerint ha a közös erdő eladatik, úgy az egyház a maga jogai

után a megfelelő összeget megfogja kapni. Előljárásság azonban utasítatik, hogy a majdan megkötendő adás-vevési szerződést közgyűlésünkhöz mutassa be.

46. sz. A józsefházi egyház előljárássága, iskolatanítója fizetésének államsegélylyel 400 forintra kiegészítése czéljából a nm. vallás és közokt. miniszterhez folyamodik; — mely folyamodványát azon kéréssel nyújtja be közgyűlésünkhöz, hogy azt pártolólág a Főt. Egyházkerületre terjessze fel.

Felszerelés végett kellő utasítással ellátva az egyház előljárásságához visszatételek.

47. sz. Sátor Dávid e. m. könyvtárnok beterjeszti az 1895-ik évi számadását.

Jelen számadás a számvizsgáló bizottsághoz tételik át, a hátralékosok pedig tartozásaik befizetésére utasítatnak.

48. sz. Molnár Lajos e. m. közpénztárnok 1895. évi számadását beterjeszti.

Szintén a számvizsgáló bizottsághoz tételik át.

49. Kőszeg-Remetéről mintegy negyven egyháztag az ottani díjlevelek megváltoztatása tárgyában folyamodik, kérvén, hogy közgyűlésünk a jelenleginél igazságosabb és méltányosabb birtokaránylagos fizetési kulcsot állapítson meg. Ugyancsak K.-Remetéről Simon István és társai Főt. Püspök urhoz is az egyházi adónak igazságos osztályokban való kivétel-seért folyamodnak. E kérvényt Ft. Püspök ur 489. sz. a. további illetékes mérlegelés és annak alapján való intézkedés végett e. m. közgyűlésünkhöz leküldötte.

Az egyház előljárássága az egyházi törvények 253. §-a értelmében utasítatik, hogy új díjlevelet készítvén, azt f. évi május hó 18. napjáig az egyházi közgyűlés elébe is terjessze be, hogy az ottan nevezett napon az erdő ügyben megjelenő bizottság, ha annak szüksége fennforogna, ez ügyben is intézkedjék.

50. sz. A kishodosi egyház előljárássága teljesen rozzant iskolája helyett új, a mai kor követelményeinek megfelelő iskola és tanítói lak építését elhatározta, e végett tervrajzát és költségelőirányzatát közgyűlésünkhöz beterjeszti.

Midőn a mellékelt terv és költség előirányzat az egyházmegye építkezési bizottságához elbírálás végett áttételik, ugyanakkor a kishodosi egyház előljárássága utasítatik, hogy terve és költségelőirányzata mellé a hiányzó egyházközségi közgyűlés jegyzőkönyvi kivonatát is csatolja.

51. sz. A szatmárhegyi egyház nevében lelkész és gondnok jelentik, hogy az egyház az elavult lelkészilak helyett ez évben újat akar építeni mintegy 2000 forint értékben. Az egyik 1000 forintot kivétel folytán, a másik 1000 forintot kölcsön útján szándékoznak előállítani; mely kölcsönnek a szatmári pénzügyintézetektől való felvehetését és az építkezésre az engedély megadását, vagy ha a nt. egyházmegye annak szükségét látná, egy küldöttség kinevezését, közgyűlésünktől kérelmezik.

Közigyűlésünk utasítja az előjáróságot, hogy úgy az építkezést, mint a kölcsön felvételét elhatározó presbiteri és azt elfogadó egyházközségi közgyűlés jegyzőkönyveit, valamint az épület terv és költség előirányzatát az esperesi hivatalhoz terjessze be; — a mikor is a kölcsön felvételére esperes úrtól az engedélyt meg fogják nyerni.

52. sz. Szabó József aranyosmedgyesi lelkész jelenti, hogy a görbedi leányegyház gondnoka, az egyházlátogató küldöttség azon rendeletének, hogy a pénztári maradványképen kitüntetett 636 frt 16 krból 500 forintot azonnal takarékpénztárba tegyen, eleget tett. Ugyanily értelemben érkezett jelentés Adorjánból, Apahegyről, hogy az egyházlátogató küldöttség rendeleteinek elég tétetett.

Helyeslő tudomásul szolgál.

53. sz. Olvasatott a patóházai egyház előjáróságának kérelme az iránt, hogy iskola helyiségét és az egyház által ujonnan vett telken átalakítandó épületeket évi 400 frt hasznobér mellett s azon feltétel alatt, hogy az egyik tanító ev. ref. vallásu legyen, az államnak átadhassa, saját iskoláját beszüntetvén.

Közigyűlésünk, tekintettel a kérvényben foglalt indokokra, tekintettel az egyház anyagi erősbödésére, a patóházai iskola államosítását nem ellenzi s ha az egyház által beterjesztett szerződés az államkincstár részéről el nem fogadtatnék, az esetben esperes ur felhatalmaztatik, hogy a szerződés 7-ik pontja megváltoztatását elnökiileg is engedélyezze.

54. sz. Olvasatott az 52/1896. gy. sz. alatt az avasvámfalusi egyházba kiküldött Szél György és Böszörményi Zsigmond bizottsági tagoknak az ev. ref. egyház iskola helyiségének az állam részére leendő bérbeadása, az egyház érdekeinek megvédése és a szerződés pontozatainak megállapítása tárgyában beterjesztett jelentések, mely szerint nevezett bizottsági tagok, tekintve az iskola tulnépességét, ismervé az egyház szegénységét, mely sem most, sem jövőben nem lesz olyan helyzetben, hogy még egy új iskolát s ahoz kellő tanítói javadalmazást állítson elő; ha pedig megszabadul a tanítói hivatal fenntartási terhe alól, terhök könnyűl sőt az iskola bérbeadása folytán az egyház magának fenntartási alapot alkothat és így jobb jövőt teremthet, feltétlenül ajánlják és pártolják a vámfalusi ev. ref. egyháznak azon szándékát, hogy iskoláját — egy tantelemmel kibővitve — 10 évré bérletbe bocsássa át az államnak s így felekezeti iskoláját szüntesse be.

Azonban a bérbeadás szándékát a bizottság csak akkor tartja megvalósíthatónak, ha:

1-ör. A bérleti szerződés mindkét félre kötelezőleg 10 évi időtartamra terjed ki.

2-or. Ha az iskola helyiség bérlet összege 400 frt leend.

3-or. Ha szerződésileg vagy más uton biztosítható lesz az egyház azon kérelme, hogy a létesítendő állami iskolánál egy tanító ev. ref.

vallásu leend, ki a kántori teendőket és az énektanítást a népiskolában végzendí 100—120 frt díjazás mellett.

A bizottság véleménye elfogadtatván, a vámfalusi egyház előjárósága utasittatik, hogy az állammal kötendő szerződés készítése alkalmával, az itten elsorolt feltételeket pontosan betartsa, az iskola helyiségnek új tanteremmel kibővítése alkalmával terv és költségelőirányzatát az egyházmegyéhez beterjessze s az engedélyt onnan kikérje; — továbbá az iskola bérbeadásából bejövendő összeget és a tanítói földekből s a tandíjon kívül a hivek által fizetendő tanítói bérből nyerendő jövedelmet — a kántori díjazás és a lelkésznek a vallástanításért megállapítandó fizetés levonásával — mindenkor tőkésítse egyházfenntartási alap czímen, s ennek csakis kamatait használhatja fel az egyház.

55. sz. A méhtelevi egyház előjárósága az íránt kérelmez, hogy 10013. számú 400 forint értékű, egyharmad részben az egyházat, egyharmad részben a lelkészt és egyharmad részben a tanítót illető, az egyház birtokában levő regále kötvényét eladhassa s annak értékét épen mostanában az ottan folyamatba vett tagosítás megtörténte előtt jövedelmezőbb földbirtokba fektethesse.

Közgyűlésünk a méhtelevi egyház birtokában levő 400 forint értékű regále kötvény eladását — azon feltétel alatt, hogy annak értéke nagyobb jövedelmet nyújtó földbirtok vételére fordíttassék — engedélyezi, s az ügyet további megerősítés végett a Főt. egyházkerületre pártolólág felterjeszteni határozza.

56. sz. A méhtelevi egyház előjárósága, — előadván, hogy a 70-es évek elején, midőn a debreczeni főiskola újonnan épült, egyházuk lélekszám arányában 60 forint 60 krajczárral lett volna köteles járulni az építéshez, azonban az akkori presbiterium az évenkinti befizetést nem teljesítette, a jelenlegi presbiterium pedig csak a múlt 1895-ik évben Esperes ur felhívása folytán jutott tudomására annak, hogy e tartozás ma is fenn áll; egyházuk pedig azóta anyagi erejében annyira meggyengült, hogy magát az egyházi hatóságoktól hol egy, hol más forrásból nyert segélyekkel képes csak fenntartani, — az íránt kérelmez, hogy közgyűlésünk az érintett 60 forint 60 kr fele részének elengedését a főtisztelétű egyházkerületi gyűléstől kérje, illetve kérelmüket pártolólág ajánlja; a másik fele részét illetőleg pedig azt kérelmezi, hogy azt az 1896-ik évtől számítandó öt év alatt kamat nélkül fizethesse le.

Ismerve a méhtelevi egyház szegény helyzetét, közgyűlésünk a benyújtott kérelmet készséggel pártolja s 60 forint 60 kr-t tevő adóssága felerészének elengedését s másik felerészének öt év alatt kamat nélküli törlesztését a Főt. egyházkerülettől tisztelettel kéri.

57. sz. Szentgyörgyi Zsigmond homoki lelkész jelenti, miszerint a kassai IV. sz. csendőrkerület parancsnoksága 1895. évi okt. hó 1-én kelt 7599. szám alatt őt arról értesítette, hogy a vele történt insultusért az illető csendőrök felelősségre vonattak.

Megnyugtató tudomásul szolgál.

58. sz. Olvastatott az udvari ev. ref. egyház kérelme, melyben az ottan felállítandó állami iskola ügyében három példányban kiállított szerződés megerősítése s annak jóváhagyási záradékkal való ellátásáért folyamodik.

Az egyház kérelme indokoltnak találtatván, a mellékelt szerződés további megerősítés és jóváhagyási záradékokkal való ellátás végett a Főt. és Mélt. egyházkerületre felterjesztetni határoztatik.

59. sz. Olvastatott az aranyos-medgyesi ev. ref. egyház kérelme, melyben — kifejtett indokainál fogva — jelenlegi tanítói lakásának, állami tanítói lakásul leendő kiadására és ugyanazon telken az állami iskola elhelyezésére egy kéttantermű épületnek építésére, a m. kir. kincstárral kötött szerződésének jóváhagyását és megerősítését kéri.

Ismerve a különben is nagyon csekély népességű és szegénységgel küzdő A.-medgyesi egyháznak helyzetét, remélve annak a tanítói jövedelem felhasználása folytán történendő megerősödését, közgyűlésünk az ottan tervbe vett állami iskola felállítását jóváhagyó tudomásul veszi s az államkincstárral kötött s három példányban beterjesztett szerződést további jóváhagyás és megerősítési záradékkal való ellátás végett a Főt. Egyházkerületre felterjeszti. Építkezés előtt az egyháznak terv és költség előirányzata bevéartván.

60. sz. Esperes ur indítványba teszi, hogy egyházmegyénk főjegyzője a nagybányai ev. ref. egyházmegye történetének megírására kérértessék fel. Ezzel kapcsolatban Gergely Károly e. m. főjegyző jelenti, hogy ő már e tárgyban régen búvárkodik, az adatokat összeszedte, forrásokat tanulmányozta, s az egyházmegye történetének már ez évben való kiadására magát — abban az esetben, ha egyházmegyénk a kiadás költségeit fedezi — szíves készséggel felajánlja.

Egyházmegyei közgyűlésünk midőn Gergely Károly főjegyzőnek ajánlatát méltó örömmel fogadja s a kiadás költségeinek fedezését teljes készséggel elvállalja; — ugyanakkor Soltész János ombodi lelkész urat arra kéri fel, hogy az egyházak jelenlegi állapotának megösmérésére szolgáló adatokat az egyes egyházak illetve lelkészekről kérje be és azokat rendezze.

61. sz. Esperes ur jelenti, hogy az Orsz. gyámintézeti kezelési szabályok értelmében a gyámintézeti pénzkezelőt, valamint az ellenőrző bizottság tagjait e. m. közgyűlésünk van hivatva megválasztani, kéri tehát a választás megejtését.

Közgyűlésünk gyámintézeti pénzükezelőül egyházmegyei gyámintézetünk eddigi szakavatott pénztárnokát, Szél György urat választja meg, ellenőrző bizottsági tagokul pedig a kezelő választmány tagjait, névszerint: Molnár Lajos, Sátor Dávid, Hajdu Zsigmond és Barkász Albert urakat.

62. sz. Esperes ur jelenti, hogy néhai b. e. Szikszay János lelkész-társunk halála folytán lelkész nélkül maradt lázárii egyház ellátásával Molnár Lajos kispeskeskei lelkész urat bizta meg, ki is mint felügyelő lelkész tisztét mind ez ideig lelkiismeretesen teljesítvén, kéri részére három havi szolgálata után tiszteletdíjának megállapítását.

Közgyűlésünk Molnár Lajos ur három havi tiszteletdíját 40 frtban volt lelkész néhai Szikszay János örököseinek terhére megállapítja.

63. sz. A vámfalusi egyház a Főt. egyházkerületi gyűlés 309/1895 sz. alatti határozata értelmében erdőbirtoka eladására az engedélyt azon kijelentéssel kapta meg, hogy az eladási szerződést egyháztanácsi és egyházközségi közgyűlés végzéseivel felszerelve az egyházmegyei és kerületi közgyűlések jóváhagyása alá terjessze fel, mely kötelessége teljesítését a vámfalusi egyház elmulasztván:

Előljáróság fegyelmi eljárás terhe alatt utasittatik, hogy a már megkötött adásvevési szerződést kellőleg felszerelve 15 nap alatt az esperesi hivatalhoz beterjeszteni el ne mulassza.

64. sz. Az udvarii egyház előljárósága azért folyamodik, hogy a lelkész és egyház között létre jött azon egyezséget, — miszerint a lelkésznek eddig fizetett nyolcz öl tűzifa helyett ezután 60 frt készpénzt fog fizetni az egyház — közgyűlésünk hagyja helybe.

Lelkész és egyház között kötött ezen szerződés törvényeink értelmében 5 évre megerősítettik.

65. sz. Olvasatott a beregi testvér egyházmegye azon indítványa, hogy az egyházkerületi jegyzőkönyvek tárgymutatójának költségeit — tekintettel az egyházak sok oldalról igénybe vett kiadásaira — jövőre az egyházkerület saját pénztárából fedezze, s azt mint a jegyzőkönyvek kiegészítő részét a gyülekezetek ingyen kapják.

Jelen indítvány általunk is pártoltatván, a Főt. egyházkerületre felterjesztetik.

66. sz. A homoki ev. ref. egyház előljárósága panaszkolja, miszerint úgy értesült, hogy az évtizedek óta háborítlanul birt, de a gondnok hanyagsága miatt a tagosításkor egyház nevére nem telekkönyvezett templom pusztá, a nélkül, hogy az ő beterjesztett okmányai számba vétettek volna, vagy azok a tanuk, kikre hivatkozott, kihallgattak volna, a homoki g. kath. bíró igénybejelentése folytán utcaz térnek mondatott ki; kéri az egyházmegyei közgyűlést, miszerint az egyházmegyei ügyésztől nyerendő felvilágosítás után tegye az ügyet magáévá, s ne engedje, hogy a kisdud egyház jogos tulajdona a másvallásuak által elvétessék.

Az ügyésznek körültekintés végett kiadatik.

67. sz. Az egyházlátogató küldöttség rendeleteinek eleget nem tettek a krassói, szatmárhegyi, kiskölesi és pettyéni egyházak.

Ezek tehát fegyelmi eljárás terhe alatt 30 nap alatti jelentés tételre köteleztetnek.

68. sz. A jegyzőkönyv hitelesítésére a jegyzőkön kívül

Szél György és Sátor Dávid tanácsbírák kéretnek fel.

69. sz. Esperes ur a gyűlésen mindvégig jelen levő tagok iránt elismerését nyilvánítva, s a nagybányai egyház hiveinek a gyűlés szíves látásáért, Nagybánya városának pedig a tanácsterem készséges átengedéséért az egyházmegye nevében meleg köszönetet mondva:

A közgyűlést a jelenlevők kölesönös jó kívánatai közben bezárja.

*

Az 1—33. számokat jegyzette Gergely Károly.

A 34—38. » » Torday Imre.

A 39—69. » » Hajdu Zsigmond.

* * *

Közigazgatási bírósági ügyek.

Jelen voltak:

Benesik István esperes és gr. Degenfeld Sándor egyházmegyei gondnok elnöklete alatt Balogh István, Gergely Károly, Molnár Lajos, Szél György, Sátor Dávid egyházi, Böszörményi Zsigmond, Böszörményi Sándor, Torday Imre világi tanácsbírák, Helmeczy József tanácsbíró és egyházmegyei ügyész.

1 sz. Szabó József aranyosmedgyesi és görbedi lelkész előterjesztést tesz az iránt, hogy a görbedi lelkésznek egy egész telek utáni legelő és erdő illetősége lévén, miután ezen erdő a község által eladatott és a vételárból egy telekre eső 1256 frt összeg a szatmári keresk. bankba betéteztet, s ugyanezen összegre nézve néhány egyháztag oda nyilatkozott, hogy azt templomba akarják beépíteni és hogy annak kamatai a görbedi lelkészt nem illetik, hogy pedig ezen állítások és nézetök téves, annak igazolására becsatolja a görbedi 25. sz. tjkv. hiteles másolatát és az urbéri peregyezség kivonatát.

A becsatolt okmányokkal kétséget kizárólag beigazoltatván az, hogy a »Görbedi lelkészi hivatal« egy egész urbéri telek utáni részt élvez az erdőből; tehát ha az ingatlan tulajdonjoga a lelkészi hivatalé volt: akkor annak eladásából befolyt vételár esedékes kamatai is a lelkész javadalmazását kell hogy képezzék, és az más célra nem is fordítható; ezen elvi kijelentés után folyamodó lelkész feljogosíttatik a letétben kezelt összeg kamatainak felvételére és élvezetére.

2 sz. Böszörményi Zsigmond és Molnár Lajos egyházmegyei tanácsbírák, a mikolai egyház számadásainak megvizsgálásáról szóló kimerítő jelentésöket betérjesztik.

A jelentés alapján megbotránkozással veszi tudomásul a bíróság a volt egyházi előljárásának azon tényét, hogy 1891. és 1894. évben Bartha Mór volt lelkész urnak fizeteshátralék czimén 273 frt 15 krt fizetett ki az egyház vagyonából. Ennélfogva az egyházi előljáróság fegyelmi eljárás terhe alatt utasítatik ez összegnek az egyház pénztárába leendő visszatérítésére.

A templom építési alap 421 frt 25 kr lévén, ezen összeg, miután az előljáróság közzül senki sem akadt, a ki kellő biztosíték mellett annak kezelését átvette volna, s így a küldöttség volt kénytelen átvenni a regále kötvényt, váltót és 34 frt 38 kr. készpénzt, s ez utóbbi összeget a szatmári tak. pénztárba, a mikolai ev. ref. templomépítési alap czimén betette. A jelentésnek ez a része tudomásul vétetvén, a templom alaphól más célra fordított 169 frt 79 krnak e célra visszatérítése elrendeltetik; a regále kötvény és váltó, valamint a betéti könyvecske az új gondnok felelősségére kiadható lévén.

A jelentésnek azon része, mely a lelkész és volt tanító között az egyház tulajdonát képező fák kivágásából eredő viszályt tárgyalja, más szám alatt nyervén elintézt, ezuttal érdemleges tárgyalás alá nem vétetik; de az egyház előljárósága utasítatik, hogy a további kellemetlenségek és viszálykodások elkerülése végett a belhivatalnokok és az egyház földjei között a biztos határt, az idősebb egyháztagok meghallgatása mellett, állapítsa meg, esetleg mérnöki felmérést is alkalmazván, s eljárása eredményét az esperesi hivatalhoz a nyári közgyűlésig jelentse be.

Lelkésznek azon panasza, hogy a volt előljáróság a provent kivetését nem a díjlevél szerint eszközölte, a küldöttség jelentése alapján figyelembe nem vétetik.

Ellenben Ungvári János, Dezső István 2 hektoliter buza, idősb Király Mihály 32 liter, Czibere Györgyné 48 liter fizetésére köteleztetnek, mert 2 előbbi 15 hold földnél többet bír, utóbbi pedig koránál fogva a fizetés alól fel nem menthető.

Végül a küldöttség javaslatához képest szigorúan utasítatik az egyház előljárósága, hogy a jelenleg érvényben lévő díjlevél helyett — mely ez idő szerint tarthatatlan, könnyen félremagyarázható és minden viszállynak kutforrása volt a múltban és az lenne a jövőben is, — a mostani viszonyoknak megfelelő s a régivel egyenlő értékű díjlevelet állítsanak ki, és azt megerősítés végett a nyáron tartandó egyházmegyei közgyűléshez mulhatatlanul terjesszék be.

3. sz. A mikolai egyház előljárósága jelenti, hogy Zágonyi György volt tanítójuk a tanítói erdőbirtokról a fát levágatta, sőt Császy Antal és Bélteki Gyula presbiterekkel együtt az egyház erdejéből is 234 drb fát vágattak le; ezen anyagi sérelmök orvoslását kérik.

Tekintettel arra, hogy a tényleges szolgálatban levő tanító, ténykedésére és eljárására nézve, a presbiterium felügyelete alatt áll, kik is kötelesek hivatásukból kifolyólag úgy az egyház, mint a belhivatalnokok anyagi érdekeire káros hatással levő tényeket szigorúan meggátolni, úgy jelen ügyben is kötelességük lett volna a nyilvánvaló kártételt megakadályoztatni; amennyiben pedig ezt akkor nem tették: a kárért felelősséggel tartoznak; s az új presbiteriek jelen panaszukban foglalt anyagi kár megtérítése iránt támasztott igényük érvényesítésével a rendes polgári törvényszéki utra utasíttatnak.

4. sz. Olvastatott az egyházmegye közalap rendező bizottsága által f. évi febr. 25-én Pettyénben tartott gyűlés jegyzőkönyvének 27. sz. a. határozata, mely szerint a mikolai egyháznak számadása nincs, ivei aláírás és pecsét nélkül lettek beterjesztve, s 1895. évről semmit sem fizetett, sőt lelkésznek az ivek mellett a bizottsághoz terjesztett kísérő levele nagymérvű sértéseket is tartalmaz, miért is azt az egyházmegyei közgyűlés egyházmegyei bíróságunkhoz áttette.

Ezzel kapcsolatosan olvastatott Király Gyula lelkész jelentése, melyben előadja, hogy Császy Bálint főgondnok mulasztása az oka annak, hogy a közalapi járulék behajtásával nem törődött s azt ígérete dacára a pénztárba be nem küldötte.

Midőn e felett méltó megbotránkozásának ad kifejezést az egyházmegyei bíróság, ugyanakkor a tapasztalt mulasztás, hanyagság, rendtelenség kellő megfenyítése végett az egyh. törv. 301. §. 1. és 7. pontja értelmében a fegyelmi eljárást úgy Király Gyula lelkész, mint az egyház előjárósága ellen elrendeli, s a további teendőket, az iratok kiadása mellett az esperesi hivatalra bizza.

5. sz. Király Gyula mikolai lelkész, panaszt emel Zágonyi György tanító ellen azért, mert őt tengeri lopással vádolta; ezen panaszát az egyház számadásainak megvizsgálására kiküldött bizottság által megvizsgáltatni kéri, hogy ily undok rágalom alól magát tisztázhassa; továbbá követeli, hogy Zágonyi tanító által erőszakkal elvitt zsákja adattassék vissza, s a megbélyegző kifejezés az egyházlátogatási jegyzőkönyvből töröltesék ki, a vakmerő rágalom pedig szigorúan büntetessék meg.

Mínthogy ez az ügy az egyházlátogató küldöttség előtt békés uton elintéztetett, a mennyiben Zágonyi György tanító tengerije követeléséről lemondott, sőt Mikolából el is távozott; az említett zsák pedig szót sem érdemel; ennél fogva egyházmegyei bíróságunk újabb intézkedésnek szükségét nem látja; egyébiránt a sérelmét netalán mégis megtorolni akaró lelkész előtt a polgári bírósághoz való fordulás útja nyitva áll.

6. sz. Az apai egyház előjárósága az 1895. évi aug. 8-án Sz.-Váralján tartott egyházm. bírósági ülés 23. sz. a. határozata folytán Bartha Mór apai volt s jelenleg nyugalmazott lelkésznek az egyház ellen fennálló kö-

vetelésére vonatkozó számadását s az egyház közgyűlése által erre hozott határozatot az összes számadási okmányokkal együtt beterjeszti.

Miután a beterjesztett határozatban a lelkész számadására és követelésére nézve oly észrevételek tétettek, melyek a követelő viszonzválasza, illetve ellenészrevételeinek meghallgatása nélkül érdemileg el nem bírálhatók: ennél fogva a méltányosság és mindkét fél érdekének igazságos megvédése szempontjából úgy a határozat, mint az összes számadások Bartha Mór nyug. lelkész urnak oly felhívással adatnak ki, hogy arra ellenészrevételeit mihamarább tegye meg s az iratokkal együtt az esperesi hivatalhoz terjessze be.

7. sz. Somogyi Albert volt adorjáni, jelenleg kakszentmártoni tanító kérelmez az iránt, hogy az Adorjában töltött 3 havi szolgálati díja tiszt. Papp József lelkész ur ellen állapíttassék meg.

Ezzel kapcsolatosan olvastatott Papp József adorjáni lelkész kérelme, melyben Somogyi Albert volt tanító ellen az egyházi törv. 301. §. 2. 8. és 9. pontja értelmében a fegyelmi vizsgálatot megindíttatni s 11 frt 21 kr követelését és járulékait tőle behajtatni, illetve ezen összeg erejéig az adorjáni tanítói földekben lévő buzavetésére a zárlatot elrendeltetni kéri.

Jelen ügyben a Sz.-Váralján 1895. aug. 8-án tartott egyházm. közg. bíróság 28. sz. határozatával már érdemileg intézkedvén, ez ügy újabb tárgyalás alapját nem képezheti, ha azonban az adorjáni egyháznak Somogyi Albert tanítón jogos követelése volna, igényének érvényesítésével a polgári peres utra utasítatik.

8. sz. Olvastatott az uszakai egyház beadott kérvénye, melyben küldöttségileg megállapított hátraléka egy részének törlését kéri azon okon, mert a küldöttség által megállapított 82 frt 32 krból csak 15 frt 60 kr bevehető; a többi, régi lelkészi és tanítói hátralékok fizetésére fordíttatott, s a hátralékosok vagy már elhaltak, vagy elszegényedtek; 18 frt 53 krt pedig hogy miként állapíthatott meg ellenök küldöttség? nem tudják; szerintök az számadási tévedés lehet.

Egyházmegyénk ez ügyben egy küldöttségi vélemény alapján 70/1895. sz. a. már határozott, s e határozatát az egyház beadott kérvénye ellenére is fentartja, s a kötelezettségét nem teljesített gondnok elmarasztalását fel nem oldja.

9. sz. Krassóról mintegy 68 egyháztag aláírásával panaszlevelet nyújtottak be, melynek aláírói egyfelől az ellen emelnek szót, hogy Ferenczy Gyula lelkész ur Tarczy László magtárnokká lett megválasztását nem ismeri el érvényesnek s nem adja át neki a magtár kezelését, hanem az alapszabályoktól eltérőleg a presbiterium kezelése alatt tartja a magtárt; más felől pedig azt panaszolják, hogy a lelkész ur új egyházi adórendszert akar behozni, holott arra szükség ott nincsen, mi ellen tehát tiltakoznak

Egyházmegyei bíróságunk a panaszlevél első részét, t. i. a magtárnok és ellenőrök ügyét, az egyházi törvény 377. §-a

értelmében az egyházközségi bírósághoz, azaz a presbiteriumhoz teszi át elbírálás végett, annak lévén joga »az egyházközség hivatalnokai« ügyében első fokulag ítéletet hozni. — Addig pedig, míg az ügy ekként elintézését nyerne, az egyházlátogatóság intézkedése marad érvényben, mely szerint a kezelést és felügyeletet ideiglenesen a presbiterium gyakorolja; mert ugy az egyházi törvények 27. §. 13. és 14. pontja értelmében, mint a magtári alapszabályok 14. §-ának világos tartalmánál fogva ez a testület tartozik minden egyházi vagyoni ügyben felelősséggel.

A panaszlevél második részére vonatkozólag megnyugtatta egyházmegyei bíróságunk a panaszkodókat azzal, hogy az egyházi törvény 245. §. szerint »az egyházi adófizetést illetőleg az eddigi gyakorlat érintetlenül hagyatik« s minthogy annak szándékolt megváltoztatása felől az egyházmegyéhez semmi tervezet nem adatott be: sem intézkedésre szükség nincsen, sem aggodalmaskodni vagy tiltakozni nincs miért.

10. sz. Mikolából számos egyháztag közvetlenül főtiszteletű püspök urhoz nyújtott be panaszlevelet, melyet püspök ur a benne foglalt panasz megvizsgálata és ítélettel való ellátása végett az egyházmegyéhez áttett. — A panaszlevélben egyfelől általánosan ismert régi vádak hozatnak fel a lelkész ellen, másfelől azzal vádoltatik a lelkész, hogy a jelenlegi presbiteriumot megbízhatatlan emberekből állította össze.

Miután az ügy küldöttségileg megvizsgáltatott s mind a küldöttség jelentéséből, mind Szél György megbízott előadó szóbeli előterjesztése folytán kellő világításba helyeztetett: egyházmegyei közigazgatási bíróságunk következőleg ítelt:

A beadott panaszok egyik része, t. i. a lelkész ellen emelt régi vádak, már előzetesen fegyelmi vizsgálat tárgyát képezvén és ítélettel elláttatván, azoknak újabb elbírálására szükség nincsen.

A másik részére, t. i. a presbiteriumról szólóra nézve kimondatik, hogy a jelenlegi presbiteriumot az egyházmegyei bíróság törvényes módon választottnak és bár egyszerű, de tisztességes emberekből állónak ismeri el, minélfogva törvényes presbiteriumnak nyilvánítja.

Azonban azt is elrendeli a bíróság, hogy az egyházközség az eddigi szokás alapján főgondnokot tartozik választani, vagy ha el akar térni e régi szokástól, közgyűlési határozatban indokolva kell kimondania, hogy e hivatali állás betöltését az egyház egész közönsége szükségtelennek tartja.

Egyszersmind az ez ügyben kimmjárt küldöttség napidiját és fuvar költségét az egyházmegyei bíróság panaszlók terhére 10, azaz tíz forintban megállapítja.

II. sz. Molnár Lajos tanácsbíró, mint küldöttségi tag, beterjeszti számláit Mikolába négy ízben tett hivatalos kimenetele költségeiről.

A négy rendbeli kimenetel napidijába 6 frt, fuvarbérébe 4 frt 50 kr, összesen 10 frt 50 kr megállapittatik s a mikolai egyház által kifizettetni rendeltetik.

12. sz. Olvasatott a rozsályi ev. ref. egyház előljáróságának Esperes urhoz beterjesztett kérelme, melyben előadják, hogy templomuk újbóli átalakítása végéhez közelget s a távozni akaró mestereket akarnák kifizetni, de volt lelkészük Sarkadi Mihály 205 frt és 42 krral adós egyházuknak, melyből óhajtják és akarják az építő mestereket kifizetni, s abba egyetemben nem egyeznek bele, hogy 134 forintot Sarkadi Mihály ur azon 135 frt 60 krral egyenlitsen ki, melyet követelés és befektetés czimén felszámított.

Ezzel szemben olvasatott volt rozsályi lelkész Sarkadi Mihálynak az előljáróság ezen levelére adott felelete, mely szerint a tartozása természetének leírását nem igaznak, rágalomnak mondja; tartozását egyházzal szemben 135 frt 40 krban elismeri, de pénze nem levén, az összeg kifizetésére 219 frt 10 kr követelését — melyet a rozsályi egyház terhére külön számlán kimutat — ajánlja fel azon kijelentéssel, hogy az ő már esedékessé vált tartozásának kamatját is számítsa fel az egyház magának addig az ideig, míg az ő követelése is esedékessé válik, tehát követeléséből tartozását fogja le az egyház. Ezek után az előljáróság utasítása folytán felügyelő lelkész ismét értesíti Esperes urat, hogy az egyház a fennforgó ügyet törvényesen kívánja megoldatni. Ennek alapján a vizsgálatra esperesileg kiküldött tanácsbíró: Molnár Lajos ur beterjeszti jelentését a következőkben: Sarkadi Mihály volt rozsályi lelkész beismerése szerint tartozik az egyháznak 134 forinttal, mely összegért az egyház addig nem várhat, míg az ő követelése esedékessé válik, mert a templomépítés költségeit különben nem tudja kifizetni; felhivandó tehát Sarkadi Mihály lelkész, hogy tartozását fizesse ki, nehogy a róla hálásan emlékező egyház perrel legyen kénytelen őt megtámadni. A beruházás és befektetésre vonatkozólag bizottsági tag a beruházási szabályok 12. §-a értelmében azt ajánlja, hogy mind az egyház, mind lelkész nevezzenek ki becsüsöket, mely becslő bizottság állapítsa meg a beruházás értékén kívül az egyházat illető félfizetést, valamint azt is, hogy volt lelkész elődjétől kapott-e gyümölcsfát és mennyit s mit tartozik az egyház fizetni? Jelzi továbbá bizottsági tag azt is, hogy a követelés kimutatásának 2—3 pontja közigazgatási bíróság ítélkezése alá tartozik.

Végezetre olvasatott volt rozsályi, jelenben t.-ujlaki lelkész: Sarkadi Mihálynak közíg. bíróságunkhoz terjesztett kérelme, melyben előadja, hogy:

1-ör. Volt egyháza iránt távozása után is a legjobb indulattal viseltetett.

2-or. Teljes jóhiszeműség az oka, hogy távozása előtt nem számolt le, és azon körülmény, hogy a templom építés befejezéseig a nt. Esperes ur tudtával és beleegyezésével Rozsály ügye a kezében maradt.

3-or. Hogy a rozsályiak kezdték az összeütközést, kerülték a leszámolást. —

4-er. Hogy midőn jobb gondolat támadt bennök, s a sértésért őt megkövették és kibékültek: a kiegyezést a látogató küldöttség akadályozta meg.

5-ör. Hogy a hármass bizottság megalakulása s ez alkalommal a kiegyezés megpróbálása természeti akadály — az iszonyu sár — miatt nem történhetett meg egyrésztől, és másrésztől azért, hogy a két közelből való bizottsági tag nem várta be; tehát ő nem oka annak, hogy közte és volt egyháza között a leszámolás nem történt meg.

Kéri tehát a Nt. és Tek. közigazgatási bíróságot, hogy ezen leszámolási ügyben érdemleges tárgyalásba ne menjen, hanem a bíróság adja meg az alkalmat arra, hogy egy békebíróági tárgyalás ejtessék meg közte és volt egyháza között, mely alkalommal, ha a kiegyenlítés nem sikerülne, a felveendő jegyzőkönyvek alapján könnyű lesz az e. m. bíróságnak igazságos ítéletet hozni.

Midőn közigazgatási bíróságunk volt rozsályi, jelenben t. ujlaki lelkész: Sarkadi Mihály urnak a beruházási szabályok 12. §-a értelmében az utódjával való leszámolást becsüsök közbejöttével engedélyezi, ugyanakkor a rozsályi egyház előjáróságát követelésének megnyerése céljából polgári bírósági utra utasítja.

13. sz. Az apai egyház, a Bartha Mór nyug. lelkész által az apai egyházon követelt 3 és $\frac{1}{2}$ ölfá hátralékának ügyében hozott egyháztanácsi végzést, heterjeszti, — mely szerint az egyházi előjáróság községi előjárók által kiadott nyilatkozattal látja azt beigazolvva, hogy volt lelkész Bartha Mór failletménye Nagy Gyula gondnok által a lelkészi udvaron tényleg kirakatott s ott hagyatott, de nem lett hasonló illetékes egyénnek által beigazolvva az, hogy onnan hova lett, s így azt kétségtelenül a lelkész tüzelte fel, vagy adta el, — s követelő lelkésznek a fát még egyszer megfizetni nem hajlandó, mivel nincs beigazolvva, hogy a Botos József által átadott fa tényleg a Nagy Gyula által szállított lett volna. — Sőt ha az egyház tartoznék is e $3\frac{1}{2}$ ölfá árával, még ekkor sem léphetne fel volt lelkész követeléssel, mert a temető árkat körülvéő s az egyház tulajdonát képező ákáczfákat, (mintegy hat ölnyi.) elégette s ezzel magát bőven kárpótolhatta.

A heterjesztett egyháztanácsi végzés pótlás végett feleletre volt apai, jelenleg nyug. lelkész Bartha Mórnak kiadatik.

14. sz. Olvastatott Király Gyula mikolai lelkész kérvénye, melyben — hivatkozva a mikolai egyháztanács 1893. febr. 2-án tartott gyűlésének 5. sz. határozatára, mely szerint Kölesey Antal az orgona alapra általa felajánlott 100 frtot, Császay Bálint pedig 50 forintot a legrövidebb idő alatt kifizetni ígéri, — az iránt folyamodik, hogy mivel nevezett urak ígéreteiknek mind a mai napig sem tettek eleget, közig. bíróságunk ezen nevezett összegeket vagy törölni vagy bevételni méltóztassék.

Közigazgatási bíróságunk az ajánlat természetét nem ismervén, kötelezett befizetési idejét nem tudván, folyamodó lel-

kész kérelmét Kölcsény Antal és Császzy Bálint uraknak feleletre kiadni határozza.

15. sz. 72/1895. szám alatt Gál Péter sárközi lelkésznek azon kérelme, melyben az adorjáni egyházban 74 napig teljesített felügyelő lelkészi tiszteletdíját 56 frt 24 krban megállapíttatni kérte, az adorjáni egyház előljáróságának feleletre kiadatván, arra Papp József adorjáni lelkész a következőkben adja meg a választ: Gál Péter lelkész őt azóta arra hívta fel, hogy mivel ez ügy nem az egyházra, hanem egyenesen ő reá tartozik, barátságos uton intézzék el, azonban — nem az ő hibája miatt — kiegyezés nem jöhetett létre.

Most tehát jogi alapra helyezkedve, Papp József lelkész az iránt kérelmez, hogy Gál Péter lelkész keresetével utasíttassék el, mert, a mult 1895-ik évben ő nem volt hivatalosan kinevezett adminisztrátor Adorjában, nem igazolja ezt a jegyzőkönyv, mert ha lett volna, ugy ezt esperes ur elnöki jelentésében megemlítette volna; nem igazolja ezt az egyháztanács jegyzőkönyve, mert az előljárósággal sem esperes ur, sem Gál Péter nem közölte, hogy ő lett volna megbizva az egyház ideiglenes elöljárásával. De meg ápril. 24-től az ő oda menetelég templomi szolgálatot egyszer sem teljesített, urvacsorát nem osztott, hanem a józsefházai és medgyesi lelkészek teljesítettek szolgálatot a Gál Péter előleges engedelmével, már pedig ha ő törvényes adminisztrátor lett volna, engedélye nélkül ilyen nem történhetett volna; továbbá lelkészi hivatalos irodai teendőket sem teljesített. A mi csekély lelkészi szolgálatot végzett, azt stóláért végezte; egy presbiteri gyűlésen elnökölt csak, — pedig több gyűlés is tartatott, midőn tehát Gál Péter ur felsőbb hatósági megbizás nélkül az adorjáni egyház ügyeibe avatkozott, ezzel nem szerezte meg a jogot az ottani lelkészi fizetés egy részéhez.

Gál Péter lelkésznek, az adorjáni egyházban teljesített felügyelő lelkészi működéseért biróságunk 20 frtot megállapít, s ez összegnek mielőbbi megfizetésére Papp József jelenben adorjáni lelkész jegyzőkönyvi kivonat útján felhivatik.

16. sz. Zaj György mikolai lakos előadván, hogy a lelkészi díjlevél értelmében az urbéri birtokosok a lelkésznek fát tartoznak fizetni, Császzy Bálint és Szabó Lajosra urbéri birtokaik után a kivető bizottság még sem merte kivetni a reájuk eső fafizetést — az iránt kérelmez, hogy nemesi birtoka alapján vagy ő is mentessék fel a fafizetés alól, vagy ha ő urbéri birtoka után fizetni köteles, ugy Császzy Bálint és Szabó Lajosra is urbéri birtokaiknak megfelelő arányban vessék ki a fafizetést.

Zaj György kérelme a mikolai egyház előljáróságának feleletre kiadatik, jelentésök bevéartván.

17. sz. Turi Antal magosligeti egyháztag kérelme, hogy nevezetesen az egyházával szemben fennálló 11 forint tartozása az ő 18 forint 54 krt tevő követeléséből levonatván, a fennmaradó összeget az egyház neki térítse vissza:

Feleletre az egyházi előljáróságnak kiadatik..

18. sz. Gróf Dégenfeld Sándor v. elnök őméltósága az utolsó órában eltávozván, az elnöki széket Tordai Imre v. tanácsbíró foglalta el.

19. sz. Az időszaki tanács tagjai megválasztatván,

Gergely Károly, Szél György és Helmeczy József rendes,
Molnár Lajos, Sátor Dávid és Torday Imre póttagoknak kijelentettek.

★ ★ ★

Fegyelmi bírósági gyűlés.

1896. ápril 17.

Bencsik István esperes és gróf Degenfeld Sándor gondnok elnöklete alatt Király Gyula mikolai lelkész ügyében a bíróság következőleg alakult meg.

Szavazó bírák: Gergely Károly, Szél György, Molnár Lajos, Böszörményi Zsigmond, Böszörményi Sándor.

Vizsgáló bírók voltak: Sátor Dávid, Torday Imre, előbb Balogh István és Szeőke Barna.

Előadó: Böszörményi Zsigmond.

Jegyző: Hajdu Zsigmond.

20. sz. A tiszántuli ev. ref. egyházkerületi bíróság 1895. május 8-án Debreczenben tartott üléséből Király Gyula mikolai lelkész fegyelmi ügyében a nagybányai ev. ref. egyházmegye bíróságának azon ítéletét, mely szerint nevezett lelkész 100 forint pénzbírságra büntettetik, feloldván, az ügyet egyházmegyénkhez azon utasítással teszi vissza, hogy vádlott lelkész ellen, ki az egyházi törvények 203. §. b) és 204. §. a) pontjába ütköző fegyelmi vétséget követett el az által, hogy megválasztatása céljából vesztegetett, valamint azon választók ellen is, kik szavazatukat áruba bocsátották, a fegyelmi eljárás és vizsgálat indíttassék meg, mert a vizsgálati iratokból kitűnik, hogy a vesztegetés a lelkész választás alkalmával s magával az ígérettel be nem fejeztetett s meg nem szűnt, hanem három éven át a lelkészi földek hasznának átengedése által tovább folytatott, és így jelen esetben folytatott cselekmény forog fenn s az elévülés a cselekmény befejezésétől számítható; ez idő óta pedig még három év le nem telt. A vizsgálat szabályszerű megtartása után s annak eredményéhez képest az e. m. bíróság aztán hozzon a megvesztegetés fegyelmi vétségére is kiterjedő új ítéletet.

Ebből kifolyólag esperes elnök jelenti, hogy a vizsgálat megtartatott és a feleket mára szabályszerű módon megidézte.

Ekkor az előadó bíró az ügyet megismertetvén, a tárgyalás kezdetét vette. A felek mindkét részről kihallgattatván, Császy Bálint kijelentette, hogy azt a mintegy négysoros, kelet nélküli szerződést ő, mint főgondnok, a választásnál két vagy három héttel előbb fogadta el s a dolgot akkori presbiter társaival is közölte. Ezután bíróság a vizsgálatot befejezettnek

kijelentvén, ügyész Király Gyula lelkész ellen a vesztegetés tényében hivatalból vádat emel, s minthogy a vesztegetés vétsége teljesen be van bizonyítva, az egyházi törvények 234. §. a. b. pontja értelmében az 1889. nov. 10-én megejtett lelkészválasztás megsemmisítését s az akkori presbiterium ellen a fegyelmi eljárás megindítását kéri. Ezek után a védelem a feleknek megadotván s az előadói vélemény is meghallgattatván, a bíróság zárt ülésben következőleg

ítélt:

Az egyházmegyei bíróság Király Gyula lelkészt az egyházi törvények 301. §. 3., 10., 11. pontjaiba ütköző és a 234. §. szerint is minősülő vétségben vétkesnek találta s ezért az egyházi törvények 303. §. d. pontja alapján a mikolai lelkészi állásától $\frac{1}{3}$ nyugdíjjal való elmozdításra itéli. A vizsgálatnál felmerült 41 frt 28 kr. vizsgálati költség viselésére fele részben Király Gyula lelkész, fele részben pedig Császy Bálint, a mikolai egyháznak a lelkészválasztáskor volt főgondnoka, elmarasztaltatnak, fenn hagyatván Császy Bálint részére azon jog, hogy volt egyháztanácsos társai ellen az elmarasztalási összegből az azok részére eső mennyiséget bevehesse.

Együttal elrendeli már ezen ítéletben a fegyelmi eljárást Császy Bálint volt főgondnok és a mikolai egyháznak a választáskor hivatalt viselő presbiterei ellen a törvény 301. §-ának 11. pontja alapján a 234. §. b. pontjára hivatkozással.

Indokok:

El kellett nevezett lelkészt itélni, mert a vizsgálat folyamán megállapított s panaszlott lelkész vallomásaival megerősített, hogy Király Gyula megválasztatása előtt édes apja Király György még Avas-Ujvárosban aláíratott Király Gyulával egy írást, melyben Király Gyula kijelentette, hogy a mikolai lelkészi földeket évi 150 frtéért Császy Bálintnak öt évre bérbe adja és a bérösszegre nézve teljesen kiegyenlítő lett. Megállapított Galgóczy Jenő vallomásaival, valamint Császy Bálintnak a tárgyaláson tett beismerő nyilatkozatával, hogy ezen írás még a választás előtt állítottatott ki, s hogy célja az volt, miszerint az egyházi előjáróság már a választást megelőzőleg kötelező nyilatkozatnak legyen birtokában. Megállapított az is, hogy Király Gyula 1890. évben a díjlevél szerint őt illető hetvenöt hold földet birtokba nem vette, hanem azt tényleg Császy Bálint használta s hogy az ezért fizetett évi 150 frt hasznobéri összeg az egyház javára befolyt. Ezen bizonyítékokkal szemben nem volt figyelembe vehető lelkész tagadása, s miután a Főt. és Mélt. egyházkerületi bíróság az elévülést — minthogy a vesztegetés ténye a fennálló bérlet folytán egész 1895-ig tartott — fennforogni nem látta, panaszlott lelkész az egyházi törvények 301. §-ának 11. pontjába ütköző fegyelmi vétségben is vétkesnek volt kimondandó.

Miután pedig a megvesztegetés tényében nemcsak panaszlottat, de mindazokat, kik a vesztegetést elfogadták, kik ezen választásban tudva részt vettek, fegyelmi vétség terheli, ezért a fegyelmi eljárás és vizsgálat elrendelése már most kimondandó volt. A költségekben azért voltak köl-

csönösen elmarasztalandók, mert a megvesztegetésben közösen vettek részt, így tettökért mindannyian felelősök.

A büntetés mérvének alkalmazásánál figyelembe kellett venni, hogy lelkész a mikolai egyházban türhetetlen állapotot teremtett, s vallás-erkölcsi szempontból sikeresen nem működhetik; másrészt tekintettel kellett lenni családos állapotára s ebben leli magyarázatát $\frac{1}{3}$ nyugdíjjal történendő helytöli elmozdittatása.

Az ítélet felek előtt felolvastatván, azt mindkét részről megfellebbezték.

Az 1—7. számokat jegyzette Torday Imre.

A 8—11. számokat jegyzette Gergely Károly.

A 12—20. számokat jegyzette Hajdu Zsigmond.

* * *

Mind a közgyűlési, mind a bírósági ülésekről szóló jegyzőkönyvi számokat a mai napon hitelesítettük.

Szinér-Váralján, 1896. ápril 23-án.

Gergely Károly

főjegyző.

Hajdu Zsigmond

aljegyző.

Szél György

tanácsbíró.

Sátor Dávid

tanácsbíró.

Tárgymutató.

Jelenlevők névsora.
Templomi istenítisztelet tartás.
Gyűlést megnyitó ima.
Gyűlést megnyitó beszéd.

1. sz. Indítvány a honalapítás ezredévi örömmünnepének emlékeztetéssé tételéről.
2. sz. Patóháza templomszentelési ünnepélyére az egyházmegyét meghívja.
3. sz. Helmeczy József tanácsbíróul választatván, esküt tesz.
4. sz. Megbízólevelek beszédetnek.
5. sz. Esperesi jelentés. ~~4~~ belhivatali változásokról.
6. sz. Intézkedés a tanítói fizetések 400 frtra emeléséről.
7. sz. Néhai Szikszay János lelkész emlékének megörökítése.
9. sz. Uszkai egyház a tanító fizetés rendezésére utasíttatik.
10. sz. Az iskolákra való felügyelet szigorúbbá teendő.
11. sz. Országos lelkészi özvegy-árva gyámintézet alapszabályzata örvendetes tudomásul szolgál.
12. sz. Bihari egyházmegye átirata az egyházközségi közgyűlésekről.
13. sz. Kántor-tanítók nyugdíj ügye.
14. sz. Államsegélypótlék kérésének megújítása.
15. sz. Apai iskola államivá lett.
16. sz. Apai énekvezérség és vallástanítósg Végh Gábor állami tanítóra bízott.
17. sz. Apában Papolczy Zoltán lelkész fizetésjavítást nyer.
18. sz. Apában a tanítói próvent ezután is kivetendő a hivekre és beszédendő.
19. sz. Az iskola államosító egyházak a tanítói fizetést tőkésíteni tartoznak.
20. sz. Építkezések ügyében intézkedés.
21. sz. Építettő bizottsági tagok választása.
22. sz. Kisebb egyházaink csoportosításának tervezete kidolgozandó.
23. sz. Ideiglenes tanítók templomi szószéki szolgálatáról.
24. sz. Országos ref. egyházi közalap kezelés egyszerűsítése.
25. sz. Közalap kezelő bizottság jelentése.
26. sz. Egyházmegyei tisztviselők tiszteletdíjának emelése.
27. sz. Józsefnázai zavaros pénzügyek rendezésére bizottság küldetik.
28. sz. Az államsegélyosztó bizottság javaslata elfogadtatik.
29. sz. Kiskőcsi temető használati jogáról határozat.

30. sz. Erdődi fiók egyház anyagi helyzetéről jelentés.
31. sz. Tanító testületi képviselők választása bejelentetik.
32. sz. A tanítóegyesület indítványa az ezredévi ünneptartás módozatairól.
33. sz. Mikolai egyház volt tanítóját, Zágonyi Györgyöt, erdő kártételért perbe fogja.
34. sz. Misztótfalu iskolája felől szerződésre lépett az állammal.
35. sz. Szinérváralja iskoláját husz évre át akarja adni az államnak.
36. sz. Misztótfalu iskolája felől szerződésre lépett az állammal.
37. sz. Apai régi torony kijavításának terve jóváhagyatik.
38. sz. Sárközujlaki tőkepénz ügye.
39. sz. Nagybányai egyház segédletkésze fizetését emelte.
40. sz. Lázárii lelkész uj díjlevele jóváhagyatik.
41. sz. Tizedes mérlegek tömeges megrendelése felől indítvány.
42. sz. Tanítók eskütétele ügyében felirat az egyházkerületi tanügyi bizottsághoz.
43. sz. Szamoskőrödi egyház affiliációja elhalasztatik.
44. sz. Avasvámfaluban a szőlőeladás és földesere ügye.
45. sz. Avasvámfalu bérczes erdőjogának eladása ügyében küldöttség megy.
46. sz. Józsefháza a tanító fizetés pótlása felől utasítást nyer.
47. sz. Könyvtárnok számadása a számoltató bizottságnak kiadatik.
48. sz. Közpénztárnok számadása a számoltató bizottságnak kiadatik.
49. sz. Kőszegremetei egyház uj díjlevelek készítésére felhivatik.
50. sz. Kishodosi egyház uj tanítói lakás építésére engedélyt nyer.
51. sz. Szatmárhegyi egyház uj lelkészi lak építésére feltételeesen engedélyt nyer.
52. sz. GörbEDI egyház pénztári maradványát takarékpénztárba tette.
53. sz. Patóházai iskola államosítása.
54. sz. Avasvámfalui iskola államosítása.
55. sz. Méhtelegi egyház a regálekötvény eladására engedélyt nyer.
56. sz. Méhtelegi egyház debreczeni főiskolai tartozása fele részének elengedtetése kéretik.
57. sz. Szentgyörgyi Zsigmond jelenti, hogy sérelmes ügyében elégtételt nyert.
58. sz. Udvari iskola államosítása.
59. sz. Aranyosmedgyesi iskola államosítása.
60. sz. Az egyházmegye történetének megírására felszólítás.
61. sz. Országos gyámintézet pénzkezelő és ellenőrző bizottság választása.
62. sz. Molnár Lajosnak a lázárii felügyelő lelkészkedésért 40 frt tisztelteldij megállapittatik.
63. sz. Avasvámfalui egyház az erdő birtok eladásáról szóló szerződés bemutatására köteleztetik.
64. sz. Udvari egyháznak a lelkészi fafizetés megváltására vonatkozó egyezsége helybenhagyatik.
65. sz. Beregi egyházmegye indítványa az egyházkerületi jegyzőkönyv tárgymutatójára vonatkozólag pártoltatik.

66. sz. Homoki egyház templompusztájának elvétele felől szóló panasza az e. m. ügyésznek kiadatik.
67. sz. Az egyházlátogató küldöttség meghagyásának eleget nem tett egyházak megintetnek.
68. sz. Jegyzőkönyv hitelesítésére bizottság választatik.
69. sz. A gyűlés szíves látásáért köszönet szavaztatik.

Közigazgatási bírósági ügyek.

1. sz. Görbedi lelkész erdőilletőségi jogának megállapítása.
2. sz. Mikolai egyház számadási ügye.
3. sz. Mikolai egyház keresete Zágonyi György tanító ellen az erdőbeli fák levágatása miatt.
4. sz. Mikolába a közalap be nem szolgáltatása miatt fegyelmi eljárás rendeltetik el.
5. sz. Király Gyula lelkész Zágonyi György tanító elleni panasza polgári bírósághoz utasittatik.
6. sz. Apai egyháznak Bartha Mór lelkész követelése ügyében adott válasza Bartha Mór lelkésznek feleletre kiadatik.
7. sz. Somogyi Albert volt adorjáni tanító fizetéskövetelési ügye.
8. sz. Uszkai egyház hátralékbehajtási ügye.
9. sz. Krassói egyháztagok panasza.
10. sz. Mikolaiak panasza a lelkész és új presbiterium ellen.
11. sz. Molnár Lajos Mikolába utazásának költségei megállapíttatnak.
12. sz. Rozsályi egyház és Sarkadi Mihály közt fennforgó kölcsönös követelések ügye.
13. sz. Apai egyház és Bartha Mór közt a fafizetésre nézve fennforgó kérdés felelet végett kiadatik Bartha Mórnak.
14. sz. Mikolai lelkész beadványa az orgona alapra tett, de be nem fizetett ajánlatok tárgyában.
15. sz. Gál Péter és Papp József leszámolási ügye.
16. sz. Zaj György mikolai lakos kérelme a lelkészi fafizetés tárgyában.
17. sz. Turi Antal magosligeti egyháztag követelési ügye felelet végett kiadatik az egyházi előjárásnak.
18. sz. Egyházmegyei gondnok eltávoztván, Torday Imre helyettesítettik.
19. sz. Az időszaki tanács tagjai megválasztatnak.

Fegyelmi bírósági ülés.

20. sz. Király Gyula mikolai lelkész és a volt presbiterium fegyelmi ügye.

